

**Yalancının mumu
yatsıya kadar yanar**
Tolga Şirin
**Bolivarcı devrimin
kalbindeki iki olasılık**
Mike Gonzales
**Morales için
ki kere çok yaşa**
Immanuel Wallerstein

sayfa: 10-11

Rıfat Solmaz

1956 Macar Devrimi

23 Ekim 1956 günü "kahrolsun Stalin heykelleri", "Sovyet askerleri evinize dönün, Stalin'in heykelini de alın" sloganları ve bir dizi marşın yanında enternasyonal marşını da okuyarak yürüyüşe geçtiler.

sayfa: 12

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

SAYI: 249

21 Şubat 2006

100 YKırş

Fransa'da yeni liberalizme karşı birlik

Geçen salı günü 400 bin kişi sağcı hükümetin gençler için hazırladığı yeni liberal tedbirlere karşı yürüdü.

Sayfa: 5

Nükleer tehdit kapımızda

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Hilmi Güler**, 15 Şubat günü, İstanbul Teknik Üniversitesi Enerji Entitüsü'nde bir konuşma yaptı. Bakan konuşmasında "Nükleer enerji kalkınmada bir eşiktir. Türkiye kalkınmada ilk ona girmek istiyorsa mutlaka nükleer enerjiye geçmek zorundadır" dedi.

Sayfa: 4

İran'da otobüs işçileri grevde

Tahran'daki cesur bir grev bütün dünyanın ilgisini çekiyor.

Tahran Birleşik Otobüs Şirketi'nde (Şarekat-e Vahed) çalışan işçiler hükümet tarafından grevi durdurmak için tutuklanarak meşhur Evin Hapishanesi'ne yollandılar.

Sayfa: 5

Amerika'nın savaş maliyeti artıyor

Geçtiğimiz günlerde Bush yönetimi yeni bütçe önerisini yaptı. ABD'nin askeri harcamaları 439 milyar 300 milyon dolara ulaşıyor. Bu hem Amerika için hem de dünya için bir rekor. Zaten ABD'nin askeri harcamaları dünya sıralamasında kendisinden sonra gelen 15 ülkenin toplamına eşit.

Sayfa: 3

Düşünce özgürlüğü mü Haçlı seferi mi?

Önce Danimarka'da bir gazetede yayınlanan ve İslam'ı bir yandan aşağılarken diğer yandan da tüm Müslümanları terörist ve düşman olarak gösteren karikatür giderek daha çok Avrupa gazetesinde yayımlandı. Bu gazeteler içinde Le Monde, Die tageszeitung gibi solda yer alan gazeteler de var.

Avrupa'da kimileri İslama hakareti "düşünce özgürlüğü" ve "hoşgörü" olarak tanımlamaya çalışıyor. Oysa söz konusu olan bütünüyle ırkçılık. Düşünce özgürlüğü insanlığa hakaret etmeyen, düşünceler için mümkündür. İrkçilik ise bütün insanlığa karşıdır.

Karikatür krizini çeşitli Müslüman ülkelerden haklı yoğun bir tepki geliyor. Çeşitli ülkelerde gerçekleşen gösterilerde bazı büyük elçiliklerde yakıldı. Bu gösterilerde çok sayıda insan da yaşamını yitirdi.

Şimdi bazıları göstericilerin şiddet kullanmasını dillerine dolamış durumdadır. Şiddet kullanımını politik İslam'ın vaz geçemediği eylem biçimi olarak gösteriyorlar.

Emperyalistler ise bütün bu gelişmeleri İran'a saldırmanın ön

hazırlığı olarak kullanıyor.

Bu arada İran yönetimi ise yaptığı bir dizi hatalı çıkışla emperyalistlerin yaratmaya çalıştığı ortama katkıda bulunuyor

Şimdi görev anti-emperyalist mücadeleyi yükseltmektir.

Düşüncenin karikatürü
sayfa: 8-9

-28 Şubat örneği

- İran doğru mu yapıyor?

- Terörizm efsanesi

- Faşizmin farkı

- 11 Eylül etkisi

- Tayyip'in demokrasisi

İşgale karşı küresel eylem

18 Mart günü dünyanın birçok ülkesinde, yüzlerce kentte ABD ve müttefiklerinin Irak'ta sürdürdükleri işgale karşı gösteriler olacak. Çeşitli uluslararası platformlar 18 Mart gös-

terisi için çağrılar yaptılar. Bu çağrılardan birisi de Venezüella'dan, Başkan Chavez'den geldi.

Dünya Sosyal Forumu'nun çağrısı için bakınız: Sayfa 15

26 Nisan: Çernobil felaketinin 20. yıldönümü
NÜKLEER TEHDİT KAPIMIZDA

sayfa: 4

İşkence ve işgale karşı mücadele

Irak'tan her gün yeni bir işkence skandalı haberi geliyor. İngiliz askerlerinin Irak'lı gençleri nasıl dövdüklerini gösteren video kayıtlardan hemen sonra Ebu Garaib'de Amerikalı askerlerin akıl almaz işkenceleri açığa çıktı.

Diğer taraftan ise artık Birleşmiş Milletler yetkilileri bile

Guantanamo'da olanları kabul edilemez buluyor ve ABD'ye bu işkence merkezini dağıtması çağrısı yapıyor.

İşkence ABD için yeni bir şey değil. İnsanlık ABD'nin ve onun desteklediği askeri rejimlerin dünyanın dört bir yanında neler yaptığını çok canlı bir biçimde hatırlıyor.

Türkiye'de de 12 Eylül işkencecilerinin arkasında ABD vardı. Aynen Latin Amerika'da olduğu gibi.

Bugün işkenceye karşı mücadele emperyalizme ve somut olarak da Irak'ın işgaline karşı mücadele olmak zorunda. Daha da somut olarak 18 Mart'ta bütün dünya ile birlikte işgale karşı çıkmalıyız.

Mal beyanı:**Çalınan emeğin dökümü**

Başka mevzu bulamayan CHP'nin salvolarıyla başlayan mal beyanı tartışması aslında tek bir şeyin kanıtı: kapitalist sistemdeki çürümüşlüğü boyutları. Bu piyasa sisteminde 'malı' sadece patronlar götürmüyor. Onların işçinin artı değerini sömürmek yoluyla yaptığı soygun bilimsel olarak da kanıtlanabiliyor. Ama sırtımızdan kan emerek beslenenler patronlarla sınırlı değil ki!

Halktan oy toplayarak tepemize çöreklenen burjuva siyasetçileri de iktidara gelir gelmez soyguna başlıyorlar. Boşuna değil milletvekili adayı olabilmek için akıtılan yüz milyarlar. Nasıl olsa iktidar koltuklarına bir kez kurulunca kat be kat fazlasıyla geri alacaklar yatırdıklarını.

Mal beyanında bulunma ısrarına uzun süre direnen Maliye Bakanı Unakitan ve Başbakan Erdoğan'ın açıkladıkları mallar dudakları uçuklatacak nitelikte. Üstelik cumhuriyet tarihinin gördüğü en küstah ve terbiyesiz dile sahip kabine üyeleri mallarını pişkin pişkin savunmaktan da çekinmiyorlar.

Her hal ve hareketiyle kendi kendini harcamaya meraklı görünen Unakitan kaçak villalar için "parasını verdim aldım, kaçaksa kaçak; herkesinki kaçak değil mi?" diyebiliyor. Çıkarılan bir kanunla bütün yumurta kullanan imalathanelerin mecburi müşterisi olduğu pastörize yumurta şirketinin parasının nereden geldiği belli değil. Bandırma'daki şirketlerinin atıkları gölü kirletiyormuş, ne gam. Başbakan 'esraren-giz' servetini oğlunun düğününde 'eşin-dostun taktığı takılar'la açıklayabiliyor. Başbakan ayrıca sevgili Maliye Bakanı'na çok babacan davranıyor. Tıpkı bir zamanlar, Cavit Çağlar'ın aleniyet kazanmış hırsızlıklarına ve kirliliğine "aile fotoğrafı"yla dokunulmazlık kazandırmaya çalışan Demirel gibi. Unakitan, hakkında verilen gensoru önergesi karşısında "içim rahat" diyor ve mecliste göğsünü gere gere oturuyor. Nasılsa Başbakanı onu kollayacak; nasılsa soyguncu arkadaşları gensorunun görüşülmesini,, mecliste ki oy çokluklarıyla önleyecekler. Öyle adam harcamaya başlayınca bunun sonu gelmez; sıra size de gelebilir.

Baykal'ın onlardan aşağı kalır yanı yok. Onun da ruhsatsız bir dairesi var. İş Bankası hisseleri birden görünmez oluyor. 'Atatürk'ün mirası' yalanına sığınarak servetini gizleyebiliyor. Ama biliyoruz ki Unakitan'ın ne kaçak villaları, ne pastörize yumur-

tası, ne tavukları, ne de mısırları yenidir. Kapitalist sistem var olduğu sürece onun iktidara getirdiği politikacıların bu kirliliği de var olacaktır. Daha önce iktidara gelmiş ANAP, MHP, DSP, DYP, RP... gibi partilerin lider kadrolarının yolsuzluk, rüşvet ve haksız kazanç konularında haklarında ayyuka çıkan şaibeleri hatırlayalım. Hiçbiri bu soygundan arınmış değil. Çünkü soygunu yaratan onlar değil, bu soyguncuları da yaratan sermaye iktidarındır. Büyük sermayenin zaman zaman yolsuzluğun önlenmesi yolunda yaptığı çağrılar da kendi kârlarından eksilen paralara yakılan ağıtlardan başka bir şey değildir.

Aşağıda, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün servetinin bir bölümünden CHP'ye bağışladığı malların bir bölümünün 'beyanı' bulunuyor. Bu dökümü, kendisinin basit bir çiftçi ailesinden geldiğini, asker maaşıyla geçinirken Osmanlı sarayından ayrılınca bu maaşın da kesildiğini ve 'vatanı kurtarmak için' her şeyini feda ettiğini bir an bile akıldan çıkarmadan okumanız önerilir. Belki Atatürk'ün izinden gidenlerin mal beyanı daha iyi bir anlam kazanır. Buyurun listemize:

Ankara'da Ulus Matbaası ve çevresindeki bütün bina ve arsalar,
1 milyon 664 bin nakit (sene 1938),
154 bin dönüm arazi,
45 daire,
7 ağıl,
6 mandıra,
8 ahır,
7 ambar,
4 samanlık,
6 hangar,
4 lokanta ve gazino,
2 fırın,
2 sera,
1 bira fabrikası,
1 malt fabrikası,
1 buz fabrikası,
1 gazoz fabrikası,
1 tarım aletleri fabrikası,
2 pastörize süt fabrikası,
2 yoğurt imalathanesi,
16 traktör,
13 biçerdöğ,er,
5 kamyon,
2 otomobil,
19 araba,
1 deniz motoru,
13 bin koyun,
443 sığır,
69 at ve
2450 tavuk

Maliye Bakanı ile bir röportaj

Maliye Bakanı Kemal Unakitan ile son günlerin popüler mevzu mal varlıklarının açıklanması konusunda röportaj yaptık. Zırrrrrn... zırrrrrn... zırrrrrn...

Sekreter: Maliye Bakanı Kemal Unakitan'ın ofisi. Nasıl yardımcı olabilirim?
Gazeteci: İyi günler hanumefendi. **Halkın Gözü** gazetesinden arıyorum. Sayın bakanımızla kısa bir görüşme yapmak istiyoruz.

Sekreter: Konu neydi efendim?

Gazeteci: Mal beyanı hakkında.

S: Sayın bakan şu an toplantıda. Daha sonra arayın.

G: Kendisi hakkında önemli bilgilere ulaştık. Eminim sayın bakan da duymak isteyecektir.

S: Bi saniye bakiim, toplantı bitmiş mi..

Maliye Bakanı: Buyrun sayın basın mensubu. Neymiş ulaştığınız 'çok önemli bilgiler'?

G: Sayın bakanım, kabineniz son günlerde mal beyanında bulunmama ısrarıyla gündemde. Maliyeden sorumlu bakan olarak, halka örnek olmak için, siz mal beyanında bulunacak mısınız? Kamuoyu merak içinde efendim.

Maliye Bakanı: Bu mu ulaştığınız 'çok önemli bilgi'? Kamuoyunun başka işi yok mu kardeşim!? Hem sernden biliyosun kamuoyunun neyi merak ettiğini? Kamuoyu şu aralar **Polat Alemdar**'ın Irak'ta kaç kelle aldığıyla meşgul ne güzel. Uyardırma kerizi bulandırma denizi.

G: Nasıl? Son cümleyi almadım efendim.

MB: Benim denize nazır

iki kulübeciğim var Çamlıca sirtlarında diyorum. "Çamlıcaa yolunda, aşığı kolunda, işleri yoluunda"

G: Biz de o konuya gelmek istiyorduk zaten. İsbet oldu.

MB: Tühhuğğhark!!

G: Nası efenim?

MB: Bu ara biraz üşütmüşüm de üzerinize afiyet. Malum balgam yapıyor. Onu şettim.

G: Efendim, Çamlıca'daki villalarınız için imar iznini %6'dan %15'e çıkardınız. Bundan böyle yasalar kişilerin menfaatine göre mi çıkacak acaba?

MB: Ne alakası var kardeşim! Biz bütün milletimiz faydalansın istedik. Herkesin evi genişlesin, millet ferah ferah otursun. Hem de çoluk çocuk yer darlığından evden ayrılmak zorunda kalmasın. Geleneksel Türk mutfağını, şey yani geleneksel Türk aile yapısını korumak için ööle bi karar aldık yani.

G: Sizin kulübecik dediğiniz yerde iki tane köç gibi villa yükseliyor ama. Üstelik orası SİT alanı değil mi?

MB: Sittir!!

G: Nası yani!?

MB: Doğrudur; SİT alanıdır orası diyorum.

G: Eeee?

MB: Eee..benin! Eee, yani benim, bu olayda bir kusur yok. Villarımın, yani benim fakirhanelerin olduğu yeri SİT alanı yapmışlar. Başka yer mi yok SİT alanı yapacak şu cennet vatanda? Bunlar gündemi saptırmak için yapılan siyasi oyunlardır. Biz babalar gibi iş yapıyoruz, ona bakın siz. Anket sonuçlarına bakın.

G: Efendim mal beyanına dönecek olursak...

MB: "Mal beyanı, mülk beyanı, hani bunun ilk beyanı?"

G: Beyanda bulunacak mısınız?

MB: Değerli basın mensupları...

G: Şu an tek başıma karşınızdayım sayın bakan.

MB: Sayın basın mensubu; dünya mali dünyada kalır. Asıl öbür taraf önemli.

Hükümet olarak bizim alımız açık. Beyanı öteki tarafta veririz.

G: Beyanda bulunmama-çagım diyosunuz yani?

MB: Yiğidin mali meydan- da yiğdim, beyana ne hacet!

G: Bulunmayacaksınız?

MB: Ööle bi şey demedim.

G: Bulunacağım da demediniz?

MB: "Paranın ne önemi vaaar, mühim olan insanlık"

G: Sakladığınız bi şey mi var?

MB: Ulan sayın basın mensubu! Asabımı bozma benim, alırım paçanı aşağı! Sana ne ulan benim malım- dan, mülkümden!? Servet düşmanı mısın sen? Mal bulmuş mağribi gibi ne didikleyp duruyosun elalemin malını!?

G: Ne alakası var sayın bakan? Ben gazeteciyim. Kamuoyu sizin...

MB: Tamam, tamam sakın olalım. Konuya açıklık getirelim. Şimdi, kamuoyunu ikiye ayırmak lazım. Şöyle ki: böl kamuoyunu ortadan ikiye... Ne buldun?

G: Ne buldum?

MB: Ebenin...!! Bak sakın olalım dedikçe sen üstüme geliyosun, olmuyo ama! Neyse, ikiye böldük, ne çıktı, kamu ve oy. Biz daha çok ikinci kısmıyla ilgileniyoruz bu hadisenin. Zaten

siyasi geleneğimizde de böyledir bu. Yaa! Kamu bize oyunu vermiş mi, vermiş. O zaman mali götürürüz babalar gibi!

G: Efenim?

MB: Öhhö, öhhö, öhhömm! Soğuk algınlığı malum. Ne diyodum? Ha, konuyu maliyeye götürürüz gerekirse. Bu maliyenin meselesi.

G: Eee, zaten siz de Maliye Bakanı değil misiniz?

MB: Ben de şimdi o konuya açıklık getirecektim zati. Benim göreve başlama mazbatamın yazımında bir hata olmuş. Şöyle ki; görev yeri kısmına "Maliye Bakanlığı" yazarken 'i'nin üzerindeki nokta silik çıkmış, okunmuyor. Bi de 'ye' eki ayrı yazılmış yanlışlık-

lan. "Yanlışlık olduğu belli değil mi?" dersin sen şimdi, çakal seniii! Acar gazeteci hesabı ha? Ne malın gözüymüşsün sen!.. Cahil cahil konuşma. Sen daha gençsin evladım, toysun. Devletin resmi evrakı bu, itiraz mı etseydik yani bunca senelik bakanlığın ismine? Kendim de düzeltemem. Maazallah, resmi evrakta sahtecilikten atarlar adamı içeri. Bu yaşta sonra elalemin maskarası mı olaydım yani? Biz de evrakın gereğini yerine getiriyoruz harfiyen işte!

Gazeteci: Anlaşıldı sayın bakan. Teşekkür ederiz. Çok aydınlattınız kamunun oyunu.

Mali Ye Bakanı: Eee, boşuna koymadık o ampülü oraya. Ne zaman merakın kabarırsa çekinme ara evladım. Kemal ağabeyiniz kurban olsun sizin gibi kamunun oyuna! Selamette yavrum!

Cengiz ALĞAN

Kulp'taki toplu mezar

Kayıplar değil, kaybedenler açıklansın

Diyarbakır'ın Kulp ilçesindeki toplu mezarda bulunan kemiklerin 13 yıl önce bölgede gerçekleştirilen operasyon sırasında kaybolan 11 köylüye ait olduğu kesinleşti. Adli Tıp Kurumu köylülerin 'ateşli silahla öldürme ve yakılma' sonucu öldüklerini açıkladı. DNA testi sonucu soruşturmayı yürüten Kulp Başsavcılığı'na gönderildi. Kulp Cumhuriyet Savcılığı'nın ilçede görev yapan dönemin üst düzey askeri yetkililerinin ifadesine başvurabileceği bildirildi.

Arazide yağmur ve heyelan sonucu açığa çıkan toplu mezarı rastlantı eseri bulan köylüler, 2004 yılında İnsan Hakları Derneği'ne başvurmuştu. Toplu mezarla ilgili soruşturma başlatan Kulp Cumhuriyet Savcılığı, kemiklerin kime ait olduğunun belgelenmesi

için, 2004 yılında Adli Tıp Kurumu'na gönderdi. Bir buçuk yıl süren ve baştan savma bir biçimde yapılan incelemenin ardından, 11 köylünün 2'sinin kimliği yine de tespit edildi.

Asker ve polislerin bütün engellemelerine, mahkemelerin bütün ayak sürçmelerine ve Adli Tıp Kurumu'nun baştan savma tutumlarına rağmen gerçekte gizlenemedi.

Ankara savcılığın, olayda parmağı bulunan Bolu Tuğayı ya da komutanlığını yapan general Yavuz Ertürk hakkında soruşturma başlatacağına güvenmek için ortada bir neden yok.

Daha önce de, JİTEM itiraflısı Abdülkadir Aygan, bir grup JİTEM tetikçisiyle beraber 10 Haziran 1994'te kaçırıp işkenceyle katlettikleri ve cesedini Silopi'nin Körtük (Çukurca) mezarına Bozami Deresi kenarında yakarak

gömdüklerini söylediği Murat Aslan'ın kemikleri 10 yıl sonra bulunmuştu. Yapılan DNA testi de bulunan cansız bedeninin Aslan'a ait olduğunu kanıtladı. İHD, konuyla ilgili dönemin OHAL Valisi Hayri Kozakçıoğlu ve Ünal Erkan ile jandarma yetkililerinin de aralarında bulunduğu 30 kişi hakkında suç duyurusunda bulundu. Ama bir soruşturma açılmadı.

Yine, Aygan'ın açıkladığı bir başka toplu mezarda da iki kişinin cesedi çıkmıştı. Mahkemeler bu konuyla ilgili de bir soruşturma açmamıştı.

Devletin bu katliamlarına dur demenin ve sorumluları yargılatıp cezalandırmanın yolu bu gibi olayların üzerine cesaretle gitmekten geçiyor. Kayıp yakınlarını yalnız bırakmamak, onların Kürt illerinde yürüttükleri demokrasi

mücadelesine bulunduğu- muz her alandan destek vermek gerek. Sosyalist İşçi gazetesi tüm barış ve demokrasi güçlerini kayıp yakınlarının mücadelesine destek vermeye çağırıyor.

Bu arada, Kayıplara Karşı Uluslararası Komite (ICAD) 16-20 Mayıs 2006 tarihinde Diyarbakır'da 5. Uluslararası Gözaltında Kayıplar Kurultayı'nı gerçekleştireceğini açıkladı. Kürt kayıp yakınlarının mücadelesi sonucu kurulan Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (YAKAY-DER) ile birlikte yapılacak kurultayda, "Toplu mezarlar açılın, 1000 operasyon açıklansın", "Susurluk'tan Şemdinli'ye failleri biliyoruz. Kaybedenler yargılsın" talebini dile getirecekleri açıklaması yapıldı.

BAŞYAZI

Topyekun savaş

Danimarka'da yayınlanan karikatürler hızla Batı dünyası ile Müslüman Doğu'nun topyekün karşı karşıya gelmesine yol açıyor. 21. yüzyılda din savaşları insana garip geliyor ama gözümüzün önünde gerçekleşen de bu.

Liberal Batı basını sorunu düşünce özgürlüğü olarak görüyor. Oysa sorun tam anlamıyla bir ırkçılık sorunu. Nasıl ki Avrupa'da Yahudilerin ya da Romanların ya da eşcinsellerin Nazi kamplarında imha edilmelerini onaylayan bir karikatür yayınlanamazsa, nasıl ki bir siyah insanı aşağılamak ırkçılık olarak görülecekse aynı şekilde Müslümanları peygamberi bir terörist olarak göstererek bütünüyle "düşman" olarak tanımlamak da aynı ölçüde ayrımcı ve ırkçıdır.

Ne var ki liberallerin yanı sıra solda da benzer bir tutum var. Almanya'da Yeşillerin alternatif günlük gazetesi die Tageszeitung'da İran'ı terörist olarak tanımlamakta bir sorun görmedi. Üstelik özür dilemek bile istemiyor. Fransa'da ve başka ülkelerde solcuların bir kısmı sorunu düşünce özgürlüğü olarak görüyor ve insanlığın Müslüman kesimlerini düşman olarak tanımlanmasından rahatsız olmuyor. Ve tabii Fransa'nın Müslüman gençleri sokaklara çıkınca da rahatsız oluyor ve "daha fazla polisye tedbir" istiyor.

Türkiye'de karikatür sorununu düşünce özgürlüğü olarak gören çıkmadı. Çünkü bu pek o kadar kolay değil ama sol bu konuda asıl olarak sesiz kalmayı tercih ediyor. Ama bu arada bazı sol örgütler İslamcı Özgür Der'le yan yana olmamak için ortak 1 Mart gösterisine katılmama kararı aldılar. Türkiye'de Özgür-Der ile yan yana durmayan uluslararası platformda da Irak direnişi ve İran ile yan yana duramaz.

Aslında onların tutumu karikatür olayını düşünce özgürlüğü olarak görenlerden çok farklı değil. Liberal Türk aydınları gibi onlarda da İslamofobia var.

Bugün dünyada en önemli politik sorun Bush yönetiminin başlattığı "terörizme karşı savaş"tır. Burada saf tutmak son derece önemli.

Dün Irak ve yarın büyük olasılıkla İran. Daha şimdiden İran'a saldırmanın hazırlıklarına başlandı ve bu saldırının meşrulaştırılmasının en önemli iki dayanağı var: İran'ın nükleer silah yapması tehdidi fakat ondan daha önemli olan göstermelik neden ise İran'ın başında bulunan İslamcı yönetimdir. İran İslam rejiminin vahim yanları ortada ama karşımızdaki düşman Amerikan emperyalizmi. İşte bu nedenle anti emperyalist duruş günümüzün en önemli politik hattıdır.

Amerika'nın savaş maliyeti artıyor

Özden DÖNMEZ

Geçtiğimiz günlerde George Bush yönetimi yeni bütçe önerisini yaptı. Bu öneriye göre ABD'nin askeri harcamaları 439 milyar 300 milyon dolara ulaşıyor. Bu hem Amerika için hem de dünya için bir rekor. Zaten ABD'nin askeri harcamaları dünya sıralamasında kendisinden sonra gelen 15 ülkenin toplamına eşit.

439.3 milyar dolar ABD'nin Gayri Safi Milli Hasılası'nın yüzde 3.7'sini oluşturuyor.

NATO'nun 19 üyesinin 15'inin askeri harcamaları GSMH'lerinin yüzde 2'sinin altında. Donald Rumsfeld geçenlerde Münih'te yaptığı bir konuşmada müttefiklerine hitaben "Küresel aşırı İslam imparatorluğa karşı askeri harcamalarınızı arttırın" diyordu.

Yeni bütçeye göre ABD askeri harcamalarını yüzde 6.9 arttırıyor. Diğer taraftan en yoksullarla en zenginler arasındaki farkın hızla açıldığı Amerika'da bu yeni bütçe ile birlikte eğitim, sağlık ve ulaşım gibi alanlara bütçeden ayrılan pay azalıyor.

Asıl önemlisi Amerikan toplumunun

en altında yer alan en yoksullara, bedensel özürülülere, yaşlılara bütçeden ayrılan pay 35.9 milyar dolar azalıyor. Yaşlılardan ve yoksullardan kesilen bu para savaşa, savaş harcamalarına gidiyor.

George Bush'un bu yeni bütçesi ile zenginlerle yoksullar arasındaki fark açılmaya daha da hızlanarak devam edecek.

Öte yandan Amerika'nın Irak ve Afganistan savaşlarına harcadığı para da büyük bir hızla artıyor.

ABD'nin bugüne kadar savaşa harcadığı para 440 milyar dolara ulaşacak. Bush yönetimi bu sene savaş için 120 milyar dolar daha harcamayı düşünüyor. Böylece Irak savaşına harcanan para daha şimdiden 1950'lerde Kore savaşı için harcanan paradan daha fazla. (ABD, Kore savaşına 330 milyar dolar harcamıştı.) Üstelik ABD bir süredir sınırlı da olsa Irak'tan asker çekmekte.

Bu rakam daha şimdiden, 13 yıl sürmüş olan Vietnam savaşına yaklaşılmakta.

Savaşın hemen önce Donald Rumsfeld savaşın 50 milyar dolara mal olacağını söylüyordu. Bush'un eski askeri danışmanlarından

Lawrence Lindsey ise 2002 yılında Irak'a saldırmanın 200 milyar dolara mal olabileceğini söylemişti. Lindsey "panik yaratıcı açıklamalar yaptığı" için işinden atıldı. Oysa şimdi savaşın maliyeti Rumsfeld'in tahmininden 10 kere, "panik yaratıcı açıklamalar yapan" Lindsey'in tahmininden ise 2 kere daha fazla paraya mal oldu. Ve savaş devam ediyor.

Nobel ödüllü ekonomi profesörü Joseph Stiglitz ise Irak savaşının 2 trilyon dolara mal olacağını hesaplıyor. Stiglitz ölenlerin (tabii sadece işgal güçlerinin ölüleri) ve yaralananların maliyetini de hesaplıyor.

Bush yönetimi'nin düşük maliyet hesapları Irak halkının işgali sevinçle karşılayacağı tahminine dayanıyor. Oysa Irak halkı aktif olarak direnişe katılmasa da ezici büyük çoğunluğu ile işgale karşı ve bu nedenle ABD daha uzun süre Irak'ta kalmaya ve dolayısıyla para harcamaya devam edecek. Bütün bunlardan sonra şunu da eklemek gerekir: ABD'nin Irak Savaşı'na harcadığı para bütçedeki askeri harcamalardan ayrı!

Sizce ABD daha ne kadar bu savaşa katlanabilir?

marksizm 2006

19-20-21 Mayıs, 2006, İstanbul

DSİP tarafından her yıl düzenlenen Marksizm toplantıları dizisi bu sene 19-21 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak.

Hareketin çeşitli sorunlarının tartışılacağı **Marksizm 2006** hakkında daha ayrıntılı bilgi almak için

0212 - 249 17 76 veya
0536 - 335 10 19'u arayın

ULUSLARARASI BARIŞ BULUŞMASI

Moderatör:

Mustafa Ercan (Mazlum Der İstanbul Şube Başkanı)

Konuşmacılar:

Yvonne Ridley

(İngiltere, Savaşı Durdurun Koalisyonu, Respect)

Dr. Muhammed Mutlak

(Irak Öğretim Görevlileri Birliği Yönetim Kurulu Üyesi ve

Sözcüsü)

4 Şubat 2006, Cumartesi

14.00 - 17.00

Mecidiyeköy Kültür Merkezi

(Ali Sami Yen stadı yanındaki kat otoparkının üstü)

Nükleer tehdit yine kapımızda

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Hilmi Güler**, 15 Şubat günü, İstanbul Teknik Üniversitesi Enerji Entitüsü'nde bir konuşma yaptı. Bakan konuşmasında "Nükleer enerji kalkınmada bir eşiktir. Türkiye kalkınmada ilk ona girmek istiyorsa mutlaka nükleer enerjiye geçmek zorundadır" dedi.

Tüm gelişmiş sanayi ülkeleri nükleer santrallerden vazgeçerken, Türkiye'de bir bakanın çıkıp bu sözleri etmesi ancak konu hakkında en ufak bir bilgisi bile bulunmayan insanları ikna edebilir.

Nükleer enerji konusu, daha geçtiğimiz aylarda, Çernobil kazasının yarattığı etki sonucu kanserden yaşamını yitiren sanatçı **Kazım Koyuncu** dolayısıyla yeniden gündeme gelmişti. Ama alışıktığımız üzere, konu birazcık gündem dışına çıkar çıkmaz, daha doğrusu, kamuoyunun gündemindeki yeri birazcık geri plana düşer düşmez, hemen yeniden su yüzüne taşındı.

Yalnızca Çernobil'in etkisiyle bile yedi milyon insanın doğrudan etkilenacağı nükleer enerji dünyanın en tehlikeli enerji kaynağı. Ayrıca silahlanma açısından da büyük bir tehdit. Bakanın bu tehditlerden hiç bahsetmeden, yalnızca kalkınma önceliğini gündeme getirmesiyse

kapitalist sistemin insan hayatını ne kadar dikkate aldığını gösteriyor.

ABD elçisi geldi

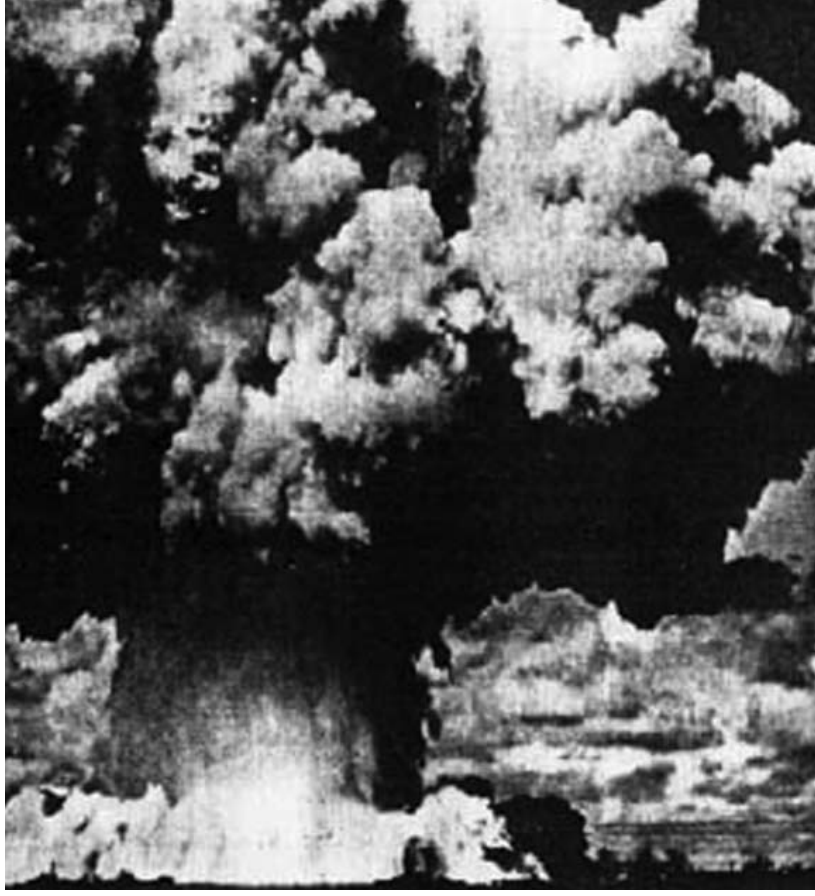
Bu arada, uzun zamandır İran'ı nükleere yöneldiği için tehdit eden ABD'nin Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu temsilcisi **Gregory Schulte**, tam da bakanın bu açıklamayı yaptığı gün Ankara'ya geldi. Temsilci İran için "İran'ın nükleer faaliyetlerinin masum olmadığı artık ortada" şeklinde bir açıklama yaptı.

Peki bu ikiyüzlülük neden? Bir yandan İran'a nükleer enerji yüzünden tehditler savuracaksınız, öte yandan, müttefik olarak gördüğün ve İran'a saldırıda üslerini kullanmayı planladığın Türkiye'nin Enerji Bakanı, hem de aynı gün, nükleer enerji santralleri kurmaktan bahsedecek.

Madem İran sırf bu yüzden tehdit ediliyor, sınır komşusu Türkiye'ye neden ses çıkarılmıyor? Yarın ABD Türkiye'ye de saldırmak isterse sayın bakan bugünkü sözlerinin sorumluluğunu taşıyabilecek mi?

Son dakika

Sosyalist İşçi matbaaya giderken toplanan hükümet nükleer santrallerin her halükarda yapılacağını ve

gerekirse ihale edilmeyip kamu kuruluşları tarafından inşa edileceğini açıkladı.

Küresel Eylem Grubu
aktivizm@gmail.com

Mardin'de mayın temizleme ihalesi

Türkiye'de devlet 20 yıl boyunca Kürt halkına karşı kirli bir savaş yürüttü. Bu kirli savaşta pek çok silahın yanı sıra, yalnızca sınır boylarına değil, sivil insanların geçiş yolu olarak da kullandığı bölgelere kara mayınları döşendi.

Kara mayınları bugüne dek yüzlerce insanın canını aldı, binlercesinin kolunu bacağına koparak sakat bıraktı. Şimdi, savaşın görece yatıştığı bir döneme girildiğinden olsa gerek, devlet bu kara mayınların temizlemeyi planlıyor.

Temizlik için bir ihale açıldı ve iki yerli bir yabancı firma ihaleye girdi. Yani devlet önce mayınlara para ödüyor, sonra kendi eliyle döşediği mayınları toplamak için bir kez daha para ödüyor. Üstelik mayınları temizlemenin maliyeti yerleştirmekten daha fazla. Silahlanmanın nasıl bir saçmalık olduğunu gösteren güzel bir örnek bu aslında.

Bu faaliyetin bir yönü daha var. Daha önce devlet mayınları yerleştireceği toprakları istimlak etmiş, yani bölgede çiftçilik yapan insanların topraklarına el koymuştu. Şimdi bu topraklar ihaleyi kazanan firmaya 49 yıllığına teslim ediliyor.

Yani yörenin zaten yoksul olan çiftçisi açlığa mahkum ediliyor. Mardin Ziraat Odası ise yapılan uygulamanın haksızlık olduğunu ve toprakların yeniden hak sahiplerine iade edilmesini istediklerini duyurdu.

Zeynep YILMAZ

Radikal gazetesi Türkiye'deki büyük basın içerisinde nispeten solda yer alıyor. Sol liberal bir yayın organı denilebilir. Pek çok konuda diğer yayın organlarından daha ilerici tutum alıyor.

Örneğin Susurluk kazasından sonra ortaya saçılan kirli ilişkilerin bir kısmı bu gazete sayesinde kamuoyunun gündemine girebildi. "Sürekli Aydınlik İçin 1 Dakika Karanlık" eylemine destek verdi.

Kimi yazarları, gazetenin genel politikasından daha solda yer alıyor. Savaş karşıtı harekete açıktan destek veriyor. Seminerlere, panellere konuşmacı olarak katılıy-

Radikal gerçekten 'radikal' mi?

or, savaş karşıtlarının yüreğine su serpiyorlar.

Yolsuzlukların üzerine en çok gidenler arasında en fazla Radikal yazarları bulunuyor. Ayrıca, hazırladıkları dizi yazılarla, azınlıklar gibi, toplumsal yara haline gelmiş konulara çare arayanlara bir tartışma zemini sunuyorlar. Örneğin, son günlerde yayınlanan Aleviler dizisi gibi yazı dizileri bu sorunlara bir nebze olsun çözüm önerileri sunabiliyor.

Bunları 'Avrupa Birlikçiliği' perspektifiyle yaptıkları öne sürülebilir.

Ya da, örneğin Alevi meselesini gündemde tutmaları, gazete sahibinin de Alevi olmasına bağlanabilir. Ama yine de işe yarar tutumlar oluyor bunlar genelde.

Ancak Radikal gazetesi, sonuç olarak, burjuva medyası sınırları içinde kalmaktan kurtulamıyor. Bu da, hadi ikiyüzlülük demeyelim ama, bir çifte standart durumu yaratıyor. Son günlerin gündeminde yer alan bir olayda bu olgu çok net göze çarptı.

Bilindiği üzere Ermeni

Konferansı'nın ertelenmesine karşı çıkanlar arasında bazı Radikal gazetesi yazarları da vardı. Daha sonra bu yazarlar hakkında dava açıldı. Yazarlar dava duruşmasına giderken ülkücü faşistler dışarıda her zamanki saldırganlıklarıyla protesto gösterisi yaptılar.

Ertesi günkü Radikal'in manşeti "Ülkücüler terör estirdi" oldu. Buraya kadar bir sorun yok. Bu başlık gayet iyi. Sorun Radikal'in, ülkücü faşistlerin daha önceki gösterilerinde neden bu manşeti

atmadığı.

Ermeni Konferansı yasaklansın diye gösteri yapanlar ülkücü faşistler; konferans toplandığında kapıda uluyan yine ülkücü faşistler... Ee, o zaman!?

İnsan, "Acaba Radikal böyle manşetleri atmak için, yani ülkücü faşistlere ülkücü faşistler demek, kimliklerini kamuoyuna açıkça duyurmak için, hep kendi yazarlarının duruşmasında terör estirmelerini mi bekleyecek" diye sormaktan kendini alamıyor.

Bu çifte standardı uygulamaktan vazgeçerlerse Radikal yazarlarının duruşmalarında "terör estiren" ülkücü faşistlerin karşısına, o yazarları savunan insanların çıkması da daha kolay hale gelir.

Komple teorileri

Yarının öcüsü değil, bugünün işçi düşmanı

Recep Tayyip Erdoğan, kadın erkek işçilerin ve yoksulların anasını ağlatmakla kalmıyor; artık analara küfür de etmeye başladı.

Bu kez bir çiftçi başbakanından azar işitti. Hem de ne azar! "Ananı da al git buradan, terbiyesizlik etme!"

Türk-İş kongresinde işçileri beleşçilikle, KESK eylemine katılan kamu çalışanlarını teröristlikle suçlamıştı.

Polisin, bana mısın demeden, tekme, yumruk, cop, panzer ve biber gazıyla saldırdığı öğretmenlerin eylemini yasa dışı ilan etmiş ve polisi haklı bulmuştu.

Tipki, aynı polisin dünya kadınlar

gününde saçlarından yerlerde sürüklediği kadınları, provokatör olmakla itham etmesi gibi.

Başbakan, SEKA işçileri, özelleştirmelere ve işsizliğe karşı çalıştıkları işyerlerini işgal ettiklerinde, sabrının sınırının zorlandığını beyan etmişti.

Recep Tayyip'in bir sabır problemi var!

Bazılarının ağrı eşiği düşük olur, başbakanın sabır eşiği düşük.

Bu sabırsızlık terbiye sınırları dışına çıkan başbakanın ve partisi AKP'nin takıye yapmadığını da kanıtlıyor.

Statükocular, milliyetçiler, her tondan kemalistler ve giderek bilcümle laik-yurtsever cephe mensubu, ısrarla, AKP'nin takıye yaptığını anlatıyor.

Bu teoriye göre, bugün görmüyoruz ama Erdoğan'ın sırtında aslında kara bir çüppe var.

Farkında değil ama sınımsız elinde bir tespih gizli.

Belki bugün değil ama yarın, çem-

ber sakal uzatması yakındır.

Başlarında sarıkları, ellerinde tespih, sırtlarında çüppeyle, aslında çember sakallı mollalardan ibaret olan bu insanlar, gününü bekliyorlar. Neyin?

Laik cumhuriyeti devirmenin.

Gizli işaret bekleniyor, o gün geldiğinde kadınlar türbanlarını cürekârca takıp tüm "kamusal alan"ları işgal edecekler.

Atatürk'ün laik işaret parmağının işaret ettiği muasır medeniyet tüm heybetiyle, takıyecilerce çökertilecek.

Başını İşçi Partisi ve CHP'nin çektiği bu paranoyak teori hiçbir zaman doğrulanmayacak.

Çünkü yanlış.

Çünkü bu teori, hepimizi aldatmaya çalışan zavallı bir statükoculukla malul.

İktidara geldiğinden beri AKP'nin takıyesini açığa çıkartmaya çabalararak bir öcü yaratanlar, gerçek AKP öcüsünü görmemizi engelliyorlar.

Gerçek AKP: İşçiye, çiftçiye, kamu çalışanına küfür eden AKP.

Kadınları, gençleri provokatör ilan eden AKP.

Öğretmenleri terörist, anadilini konuşmak isteyenleri bölücü ilan eden AKP.

Gerçek AKP sağlığı, eğitimi paralı hale getiriyor.

Kazanılmış sosyal hakları çökertiyor.

Özelleştiriyor, satıyor, pazarlıyor. Sendikal özgürlüklere kulağını tıkayıp, yüz binlerce öğretmenin örgütlü olduğu sendikayı kapatmaya çalışıyor.

Bir milyon kişi aç! Milyonlarca emekçi işsiz. 15 Milyon kişi günde iki dolarla geçinmek zorunda.

Küresel sermaye ve Türk büyük sermayesi memnun. IMF ve TÜSİAD memnun. Çünkü AKP onların partisi.

Şeriatçı değil, neo liberal politikaların partisi.

Yarının öcüsü değil, bugünün işçi düşmanı.

DİRENEN FİLİSTİN

Siyonizm, İsrail ve İntifada

Doğan Tarkan
Roni Margulies

Z Yayınları
2 YTL

Fransa

Yeni liberalizme karşı birlik

Antoine BOULANGE

Geçen salı günü 400 bin kişi sağcı hükümetin gençler için hazırladığı yeni liberal tedbirlere karşı yürüdü.

Hükümetin yeni çıkarmak istediği yasaya göre gençler iki yıl için "esnek" işlere kabul edilebilecekler ve böylece patronlar genç işçileri kolayca işten atabilecek.

Fransa'da 18 ila 25 yaşları arasındaki her beş kişiden birisi işsiz. Bu, ulusal işsizlik ortalamasından iki kere daha fazla.

Şimdi hükümet işverenlerin işçileri daha kolay işten atmalarını sağlarken diğer taraftan da gençlerin iş bulmalarını da zorlaştırıyor.

Gösteriler karşısında hükümet olağanüstü durum yasalarını kullanarak parlamentonun oylamasına gerek kalmadan bu öneriyi yasalaştırmak istiyor.

Yeni yasaya karşı hareket Fransa'nın her yerinde çok güçlü. Bir çok bölgede güçlü gösteriler gerçekleşti. Güney'de Toulus'da 15 bin ve Rennes'de 10 bin kişi gösteri yaptı.

Her iki bölgede de gösterilere gençlerin katılımı yüksekti.

Bu bölgelerde üniversiteler yeni yasaya karşı grev yapma kararı aldılar.

Paris'de 45 bin kişi gösteriye katıldı. Sömestr tatili olduğu için öğrenci

katılımı daha düşük olmasına rağmen Paris'te sendikacı işçiler gösteriyeye katıldılar.

Sonuç olarak yasaya karşı bir kampanyanın başlangıcı için çok güçlü gösteriler oldu.

Bu kampanya Fransa'daki bütün önemli sol güçleri birleştirdi. LCR (Devrimci Komünist Birlik), Fransız Komünist Partisi ve Sosyalist Parti kampanyaya birlikte katılıyorlar. Gösterilere Fransa'nın en güçlü sendikajl konfederasyonu olan CGT'den de yoğun bir katılım oldu.

Bütün bu örgütler geçen hafta yayınladıkları ortak bir deklarasyonla hükümetin yeni yasa önerisine karşı çıktılar. Henüz günü saptanmamış olmasına rağmen bir ulusal

eylem günü yapılmasında anlaşıldı.

Yasaya karşı kurulan koalisyonun temelinde geçen Mayıs ayında Avrupa Birliği Anayasası'na karşı harekete geçen sol güçlerin örgütlenmeleri var. AB Anayasası'na hayır oyu çıkmış olması egemen sınıfı ciddi bir biçimde sarsmıştı.

İlişki

Geçen haftaki gösterilerin büyüklüğü halkın Anayasa'ya hayır oyu ile hükümetin işçi haklarına saldıran bu yeni yasa önerisi arasında doğrudan bir ilişki kurmaları ve Fransa'nın yeni liberalizme karşı çıktığı anlamına geliyor.

Böyle bir şey her zaman olmuyor.

Hükümet yeni yasa önerisini geçen Kasım ayında banliyölerdeki gençlerin ayaklanmalarının ardından hazırlayarak yürürlüğe sokmaya çalıştı.

Önceden kamuoyu araştırmaları nüfusun çoğunluğunun hükümet planını beğendiğini gösteriyordu. Ama şimdi bu araştırmaların sonuçları değişti. Şimdi herkes anladı ki yeni yasa önerisinin ayaklanmalarla hiçbir doğrudan ilişkisi yok ve gençler için ve nüfusun çoğunluğu için hiç bir şekilde bir çözüm değil. Dolayısıyla şimdi nüfusun çoğunluğu öneriyi reddediyor.

Son gösteriler Fransa'da yeni liberalizme karşı bir birliğin mümkün olduğunu göstermesine rağmen daha hala çok yol

almak gerekiyor.

Danimarka'da yayınlanan karikatürler üzerine çıkan tartışmalar bunu iyi gösteriyor. Bu karikatürler en son olarak Charlie Hebdo adlı mizah dergisinde çıktı. Bu dergi AB Anayasası'na karşı da evet oyu çağrısı yapmıştı.

Ne yazık ki solun büyük çoğunluğu sorunu ırkçılık olarak değil düşünce özgürlüğü sorunu olarak değerlendiriyor. Protestolar daha çok sol örgütlerden değil Müslüman toplum örgütlerinden geliyor.

Herşeye rağmen geçen haftaki yığınsal gösteriler banliyölerde geçen Kasım ayında ayaklanan gençlerle solun birleşmesini sağlama olasılığına sahip.

Gösteriler aynı zamanda hükümetin görüldüğünden çok daha zayıf olduğunu gösteriyor. Hükümet yığınsal gösterilerden çok korktu. Önümüzdeki aylarda bu yığınsal hareketi inşa etmeliyiz

Bolkestein gösteriler

Geçen hafta Strasbourg'da Almanya, Fransa, Polonya, Slovenya ve İtalya'dan gelen 100 bin kişi Bolkestein Tasarısını protesto etti.

Antoine Boulange Paris'de yaşıyor ve *Ligue Communiste Révolutionnaire* (LCR) üyesi.

Iran'da otobüs işçileri grevde

Naz Massoumi ve Peyman Jafari

Tahran'daki cesur bir grev bütün dünyanın ilgisini çekiyor.

Tahran Birleşik Otobüs Şirketi'nde (Şarekat-e Vahed) çalışan işçiler hükümet tarafından grevi durdurmak için tutuklanarak meşhur Evin Hapishanesi'ne yollandılar. İşçiler toplu sözleşme hakkı, ücret artışı, sendikalarının tanınmasını ve tutuklu olan sendikanın başkanının serbest bırakılmasını istiyorlar.

Geçen sene 22 Aralık'ta Tahran ve Çevresi Otobüs Şirketi İşçi Sendikası'nın 12 yöneticisi daha iyi ücretler ve çalışma koşulları için mücadelelerinin ardından göz altına alındılar.

Üç gün sonra 3000 otobüs işçisi protesto için iş bıraktı. Polis daha fazla göz altı ile cevap verdi.

27 Aralık'ta sendikanın başkanı Mansour Ossanlou

hariç göz altına alınanların hepsi serbest bırakıldı.

Yeni yılda Ossanlou'nun serbest bırakılması için gösteriler devam etti.

2 Ocak günü 5 bin sendika üyesi Azadi stadyumunun önünde gösteri yaptılar.

26 Ocak günü sendikanın 6 yöneticisi sendikanın 28 Ocak'ta topyekun grev çağrısı üzerine mahkemeye çıkarıldılar. Sendika Ossanlou'nun serbest bırakılmasını istiyor.

6 yönetici sorgulandıktan sonra grev çağrısını geri çekmedikleri için tutuklanarak Evin hapishanesine gönderildiler.

Grevin hemen öncesinde polis grevi önleyebilmek için yüzlerce işçiyi tutukladı.

Bütün bu baskılara rağmen ertesi günü çok sayıda işçi toplandı. Polis bu işçilere de saldırdı, çoğunu tutukladı ve Evin Hapishanesi'ne gönderdi. İşçilerin aileler,, öğrenciler, grevi destekleyenler de tutukla-

narak Evine gönderildiler.

Geçen hafta işçilerin açlık grevine başladığına dair haberlere geldi. İşçilerin aileleri ve destekçileri 1 Şubat günü İran Parlamentosu'nun önünde tutuklu işçilerin derhal bırakılması için gösteri yaptılar.

Bu mücadele sonunda ürün vermeye başladı. Geçen hafta tutuklu 200 işçi serbest bırakıldı.

Ama daha hala yüzlerce işçi tutuklu ve son olarak sendikanın iki yöneticisi daha göz altına alındı. Öte yandan serbest bırakılan işçiler işlerine dönemiyorlar.

Otobüs işçileri sendikası 1968'de kuruldu ve 1979 devriminde önemli bir rol oynadı. 1980'lerin ilk yarısında militanlığını bastırmak için kapatıldı. 2004 yılında yeniden çalışmaya başladı ama hala "yasal" değil.

Otobüs işçilerinin grevi İran işçi sınıfı içindeki yeni bir havanın göstergesi.

sadece patronlara değil hükümete de karşı.

Geçen sene binlerce işçi Tahran'da 1 Mayıs gösterisi yaptı. 1 Mayıs gösterisinde temel slogan "özelleştirmeleri durdurun" ve "geçici işçi çalıştırmaya hayır" dı.

İtanlı işçilerin mücadelesi demokrasi ve sosyalizm için çok daha geniş kesimleri çevresinde toplayabiliyor. 1990'ların ortasında doğan demokrtasi hareketinin önünde öğrenciler ve kadın hakları aktivistleri vardı.

Bu mücadeleler Mısır'da olduğu gibi Batı destekli "demokrasi" adımlarından çok daha radikal sonuçlar yaratabilir. Ama ABD'nin İran'a karşı tutumu bu olasılığı zayıflatıyor.

Ahmedinejad'ın seçim kampanyası ülkenin zenginliğinin yeniden paylaşılacağı ve yoksulların da pay alacağı vaadi üzerine sürdü.

Bu vaadini yapmakta zorlandığı ölçüde Ahmedinejad giderek daha

fazla Batı aleyhtarlığı yapıyor ve İsrail'e saldırıyor.

Demokrasi mücadelesinin Nobel Barış Ödülü kazanan Şirin Ebadi gibi unsurları daha şimdiden dış müdahaleye karşı olduklarını açıkladılar.

Ancak onların mücadelesinin savaş yanlıları tarafından üstününüörtülmesi tehlikesi var.

Benzer bir şey bir sene önce Ukrayna'da oldu. Yoz bir başkana karşı öfke bir başka yoz unsurun, ABD yanlısı Viktor Yushchenko'nun başkan olmasına yol açtı.

Bu nedenle İran'da aktivistler iki sorunu birden çözmek zorunda.

Bir yanda insanların günlük sorunlarını çözmek zorundalar.

Diğer yanda ise ABD ve Avrupa'nın tehditlerine karşı çıkmak zorundalar. Ve bu mücadelede uluslararası savaş karşıtı hareketin desteğine çok şiddetle ihtiyaçları var.

Irak'da öğretim üyeleri tehdit altında

Bağdat'ta öğrenciler Mustansiriya Üniversitesi'nde gazetecilik öğretim üyesi olan Dr Ali Abdul Razak al Naas'ın öldürülmesini protesto eden bir greve başladılar. Dr Ali Abdul Razak al Naas aynı zamanda popüler bir televizyon yorumcusuydu. Mustansiriya Üniversitesi ise Bağdat'ın en eski üniversitelerinden birisi.

Al Naas'ın öldürülmesini protesto eden öğrenciler yaptıkları gösteride polisler de çatıştılar.

Öğrenciler gazetecileri ve kamu çalışanlarında grevlerine katılmaya çağırıyorlar.

Al Naas 27 Ocak günü bilinmeyen silahlı kişiler tarafından Irak'ın başkentinde vurularak öldürüldü. Öldürülmesinden kısa bir süre önce televizyonda katıldığı bir panelde işgalin bitirilmesi çağrısını yapmıştı.

Şimdi birçok önde gelen gazeteci Bağdatlı öğrencilerin yanında yer alıyor.

Günlük Mashriq gazetesinde köşe yazarı olan Hamid Abdullah okuyucularına "kaos içinde özgürlük olamaz, hain kurşunlar karşısında etkili bir söz söylenemez" diyerek greve katıldığını söyledi.

Bir başka önde gelen gazeteci Hatem Hassan'da 3 Şubat'ta greve katıldı.

Al Naas'ın öldürülmesi üniversitelerdeki öğretim üyelerinin, bilim insanlarının ne kadar zor koşullarda çalıştıklarını bir kere daha gösterdi.

Brüksel Mahkemesi adlı savaş karşıtı örgütlenme Irak'taki işgal boyunca 250 Iraklı öğretim üyesinin öldürüldüğünü tesbit etti. Yüzlerce öğretim üyesi ise kayboldu.

Kaybolan öğretim üyelerinin çoğunun işgale karşı olmaları nedeniyler öldürüldüğüne inanılıyor.

Kaybolan öğretim üyelerinden Musul'dalı Tarım ve Ormanlık Fakültesi öğretim üyelerinden Abdulaziz el Atraki ABD askerleri tarafından öğrencilerinin önünde vurularak öldürüldü.

Bir diğeri ise önde gelen bir kimya profesörü olan Muhammed Munim el İzmirli. O da ABD askerleri tarafından sorguda işkence edilirken öldü.

Birçokları ise yolda veya evlerinde maskeli kişiler tarafından vurularak öldürüldüler.

Brüksel Mahkemesibu cinayetleri protesto eden bir metni imzaya açtı. Bu kampanya hakkında daha fazla bilgi için: brusseltribunal.org adresine başvurabilirsiniz.

YORUM

ABD İran'a saldırırsa

ABD'nin yakın zamanda İran'a saldırma olasılığı yüzde 50. 2006 yılı içinde böylesi bir saldırı bekleyebiliriz ve tabii ki buna karşı önlemler almaya başlamalıyız.

ABD'nin bir kara saldırısı yapması şimdilik beklenmemeli. Büyük olasılıkla havadan ağır bir saldırı yapılacaktır. İran'ın nükleer tesislerine yapılacak bir saldırının en azından 10 bin kişiyi öldürmesi çok büyük olasılık.

Böyle bire saldırı diğer taraftan da Orta Doğu'da yeni bir savaşın patlamasına yol açacaktır.

İsrail Ortadoğu'da ABD'nin bekçiköpekliliğini yapıyor. Bu nedenle İran'a saldırıda İsrail'in de ciddi bir rol üslenmesi ve hatta sınırlı (sadece nükleer tesisleri hedefleyen) bir saldırıya tek başına İsrail'in gerçekleştirmesi de mümkündür. İsrail böylesi bir saldırıyı ABD ile uyum içinde yapacaktır.

İran'a saldırı ister ABD, isterse İsrail tarafından yapılsın, ani, sürpriz bir saldırı olacaktır. Kırsal alanı değil, kentleri vuracaktır ve bu nedenle insanları gafil avlayacaktır. Bunun sonucu açık: Çok sayıda insan kaybı. İran halkının bir hava saldırısına karşı korunma şansı olmayacaktır.

Ağır bir saldırı açık ki İran'ın silah gücünü çok azaltacaktır. Ama çok kısa bir sürede durum değişebilir ve çok tehlikeli bir hal de alabilir.

ABD'nin İran (ve yanı sıra Suriye) için tam planlarını bilmek mümkün değil. Ancak İran'ın bombalanmaya başlaması bu ülkeye karşı yapılacak saldırının sadece ilk kısmını oluşturacaktır. Ardından birçok ülkeyi kapsayan bir uzun süreli savaş başlayabilir.

ABD şimdi başka ülkelerin yanı sıra Türkiye'yi de böylesi bir uzun süreli savaşa içine çekmeye çalışmaktadır. FBI, CIA başkanlarının Türkiye'ye gelmiş olması ve yakın zamanda Rice'in da gelecek olmasının tek nedeni budur.

Açık ki ABD bu savaşa katılmasını istediği bölge hükümetlerine pastadan büyükçe paylar verecektir.

İran'a dönük bir saldırının petrol fiyatlarını hızla arttıracığı açık. İran daha şimdiden bu tehdidi yapmakta. Fiyat artışlarının yanı sıra

petrol ve doğal gaz sıkıntısının yaşanması da büyük bir olasılık. Böyle bir olasılıktan en çok etkilenecek ülkelerin başında Türkiye geliyor.

Bir başka gelişme ise Batı'da ki intihar saldırıları olacaktır. Türkiye'nin yanı sıra Irak, Lübnan, Suriye, İsrail, Suudi Arabistan ve Arap şeyhliklerinin, belki bazı Orta Asya ülkelerinin de savaşa katılması mümkün.

Böyle bir savaş derhal binlerce askerin ölümüne neden olacaktır.

Ardından çok sayıda sivilin hayatına mal olabilir.

Daha önce yaşanan Irak-İran savaşında milyonun üzerinde insanın öldüğü düşünülürse bu kez bu sayı çok daha yüksek olabilir.

İnsan kaybının yanı sıra İran'ın uğrayacağı maddi kayıplar da çok yüksek olacaktır.

Öte yandan ABD ya da İsrail tarafından yapılacak bir saldırı İran'ın nükleer silah yapma girişimini çok daha hızlandıracaktır. Ve eğer bunu başarır kullanılmaktan kaçınmayacağı da çok açık. Karşılığında ABD ve İsrail'in de nükleer silah kullanma olasılığı çok yüksektir ve işte bu tam bir korku filmi senaryosudur.

Bütün bunlardan sonra İran'ın nükleer silah yapma girişimi (ki İran şu anda nükleer silah değil, nükleer enerji santrali yapmaya çalıştığını söylüyor) dünyanın nükleer silahlanmasına yeni bir katkı olacaktır ve hiç de hoş bir gelişme değil. Ne var ki herkesin bildiği gibi dünyanın en büyük nükleer gücü ABD'dir ve bu ülkenin elindeki nükleer silahlar sadece İran'ı değil tüm dünyayı bir kaç kewre yok edecek kadar çok.

İsrail ise bölgedeki diğer nükleer güçtür.

ABD İran'daki rejimin elinde nükleer silahların büyük bir tehlike olduğunu söylüyor. Oysa asıl büyük tehlike ABD'nin elindeki silahlardır. Irak'a saldırı bunun en iyi göstergesidir.

Herkesin bildiği gibi ABD bu ülkeye göz göre yalan söyleyerek saldırıya geçmiştir.

ABD'nin İran'a saldırmasına izin vermemelidir.

F. ALOĞLU

SWP Kongresi

Irak'ın işgaline karşı direniş ve muhalefet

Sosyalist İşçi Partisi, SWP, İngiltere'deki en büyük devrimci sosyalist örgütlenme. Geçtiğimiz günlerde toplanan SWP kongresi İngiltere'deki politik durumun ve partinin önündeki görevlerin yanı sıra, hareketin çeşitli sorunlarını da tartıştı. **Doğan Tarkan** kongreye **DSİP** adına katıldı ve aşağıdaki raporu yazdı.

Partinin inşası

SWP kongresi bir dizi politik konuyu tartıştı. Yiğın hareketleri döneminde partinin inşası ilk tartışma konusuydu.

Bu tartışmanın en önemli mesajı kuşkusuz tartışmayı sunan yoldaşın "*bugün ulusal ve uluslararası politikada en önemli faktör Irak'ın işgaline karşı direniş ve muhalefettir*" tespitiydi.

SWP'ye göre "*savaş karşıtı hareketin inşası hala en önemli görev*". Bu nedenle de Kongre boyunca, çok çeşitli nedenlerle 18-19 Mart gösterilerinin örgütlenmesinin önemine değinildi.

SWP daima işçi sınıfının ve hareketin ihtiyaçlarından yola çıkıyor. Bu nedenle, sadece diğer sol örgütlerden daha büyük olduğu için değil bu bakış açısıyla da **Savaş Durdur Koalisyonu**'nun ve **Respect** adlı siyasal örgütlenmenin inşasında çok önemli bir oynuyor.

Partinin inşası gündeminde yoğun olarak partinin, SWP'nin inşası ile hareketin örgütlenmesinin arasında bir çelişki olmadığı vurgulandı.

Merkez Komitesi adına yapılan konuşmada "*Ama hareketin inşası sırasında parti olarak bazı bedeller ödedik. Parti yapılarımız bir ölçüye kadar zayıfladı*" dendi. SWP geçtiğimiz yıl içinde bu kayıpları durdurmak için bir dizi başarılı marksist forumlar düzenlemiş. Marksist forumları düzenli ve başarılı yapan birimler toparlanmaya da başlamışlar.

Marksist forumların başarısının en önemli özelliği yeni politize olan kadroların bu toplantılarda kendilerini evlerinde hissetmeleri.

Ayrıca SWP'nin haftalık gazetesi **Socialist Worker**'in satışına da büyük vurgu yapıldı.

Gazete satışları hareketin inşası için bütün olanakların seferber

edildiği dönemde bir miktar düşerken, geçen sene küçük de olsa bir artış elde edilmiş.

Emperyalizm ve savaş karşıtı hareket

Kongre'nin tartıştığı ikinci konu emperyalizm ve savaş karşıtı hareketin inşası oldu.

İlk konuda yapılan vurgu bu toplantının da ana vurgusu oldu: Irak savaşı ve sonrasında yaşananlar ulusal ve uluslararası politikanın en belirleyici konusuydu.

Öte yandan iki işgalci ülke, İngiltere ve Amerika'da **Blair** ve **Bush** zor günler yaşıyor. Her iki ülkede de hükümetler kriz içinde.

Kongrede savaş karşıtı hareketin zayıflayıp zayıflamadığı konuşuldu. Çok sayıda delege savaş karşıtlığının zayıfladığını, tam tersine güçlendiğini vurgularken ABD'de bunun çok daha belirgin olduğu belirtildi.

Parti, savaş karşıtı yapıların, grupların inşasını önüne en önemli iş olarak koydu.

Respect

İşçilerin ve emekçilerin sosyal haklarına küresel saldırı ve savaş birçok

ülkede olduğu gibi İngiltere'de de sosyal demokraside ciddi bir kriz yarattı. Bu krizin ortaya çıkardığı boşlukta **Respect** hızla büyüyen bir sol alternatif haline geldi.

SWP bütün olanakları ile **Respect**'in örgütlenmesi için çalışıyor.

Respect önce Avrupa Parlamentosu seçimlerinde aldığı oyla, ardından da genel seçimlerde bir milletvekili seçtirilmesiyle önemli bir adım atmış oldu.

Şimdi hedef Mayıs ayında yapılacak yerel seçimler. Savaş karşıtı harekete katılan 2 milyon kişinin sesi olmaya çalışan **Respect** bu seçimlerde bir dizi belediye kazanımlar elde etmeye çalışıyor.

SWP bütün örgütü bu seçimlerde kazanılması mümkün olan bölgelere sevk edecek.

Bush ve Blair döneminde yeni liberalizm

Bu tartışma, "*sermayenin küreselleşmesinin ekonomik rekabeti arttırması nedeniyle dünyanın bugünkü emperyalistler arası gerginliğin tırmanışıyla şekillendi*" vurgusu ile başladı.

Avrupa'da AB üyesi bütün ülkelerin işçi-emekçi haklarına saldırı konusun-

da birbirleriyle yarış içinde oldukları anlatıldıktan sonra SWP'nin, AB'ye, yeni liberal bir ittifak olması nedeniyle karşı olduğu belirtildi.

Önümüzdeki dönemde SWP emeklilik hakları için bir iş gününde büyük bir gösteri için çalışma kararı aldı.

Uluslararası perspektif

SWP Kongresi'nde uluslararası durum birçok tartışma içinde tekrarlandı. Bu başlık altında önce Latin Amerika'da yeni liberalizme karşı yükselen hareket ele alındı. Bazı Latin Amerika ülkelerindeki örgütlenme düzeyi ve devrimin bu ülkelerde gündemde bir konu olduğu tartışıldı.

Birçok ülkede yeni hareket içinde öne çıkan bir akım olan otonomculuğun zayıfladığına ve dolayısıyla hareket içinde daha radikal fikirlere yer açıldığına işaret edildi. Buna rağmen Latin Amerika'da hala, Türkiye'ye de gelmiş olan ve **Karakedi Kültür Merkezi**'nde konuşmuş olan **John Holloway**'in fikirleri etrafında toplanmış bir otonom akımın güçlü olduğu söylendi.

Tabii bu başlık altında en çok tartışılan konu çeşitli ülkelerde solun yeniden şekillenmesinin yarattığı yeni sol örgütler oldu. **Respect**, Almanya'da **Sol Parti**, Portekiz'de **Sol Blok**, Brezilya'da **P-SOL** ve Danimarka'da **Yeşil Kızıl İttifak**'a vurgu yapıldı.

Bazı sol çevrelerin, bu partilerin bilinen sol-sosyalist örgütler gibi örgütlenmesini isterken, SWP'nin esnek bir örgütlenmeyi savunduğu anlatıldı.

Fransa'daki durum uzun boylu tartışıldı ve **AB Anayasası'na Hayır** oyu etrafındaki birliğin önemi vurgulandı.

İlk önerinin örgütlenmesinin örneğinin **İskoçya Sosyalist Partisi** olduğu ve bu partinin ciddi bir gerileme içinde olduğu **Kongre**'ye katılan İskoç delegeler tarafından anlatıldı.

Kongre'de ayrıca antifaşist ve ırkçılığa karşı mücadele, öğrenciler arasında çalışma ve sendikalar konularında da tartışmalar yapıldı.

Savaşa küresel bakış

Yıldız Önen

Karamsar olmaya gerek yok!

1 Aralık 2002'de Türkiye'de savaşa karşı, ABD'nin Irak'ı işgal tehditlerine karşı ilk birleşik savaş karşıtı eylem örgütlendi. 1 Aralık eyleminin yarattığı havayı, bizler, Türkiye'nin Seattle'ı olarak değerlendirdik.

Savaşa muhalefet eden hemen hemen tüm örgütler, kendi flamaları, renkleriyle ama bir arada olmanın yarattığı birleşik mücadele duygusunun da gücüyle alanda yerlerini almışlardı. Sosyalistlerden siyasal İslamcılara, anarşistlerden gençlik, kadın ve eşcinsel örgütlenmelerine, işçi sendikalarından partilere ve derneklere kadar herkes alandı.

1 Aralık'tan sonra savaş karşıtı hareket çok ileri adımlar attı. Bugün Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, bu deneylerin biriktiği en önemli savaş karşıtı inisiyatif olarak kampanyalarına devam ediyor.

Önümüzde 18 Mart küresel işgal karşıtı eylem günü bizi bekliyor. Dünyanın tüm savaş karşıtı geniş koalisyonları gibi, Küresel BAK da 18 Mart'ta gösteriler örgütlemeye çalışıyor.

ama bir yandan da tartışmalar devam ediyor. 1 Aralık 2002 eylemi örgütlenirken süren tartışmalar, zaman zaman farklı biçimler olsa da hala devam ediyor.

Bu tartışmaların en başında kökeninde milliyetçi fikirlerin yattığı, savaş v Türkiye'nin durumu tartışması var. ABD politikalarıyla Türkiye'nin ilişkisi, gerçekten de Türkiye'de savaşa karşı geniş bir muhalefet örmek isteyenlerin analiz etmesi gereken bir durum. Ama Türkiye, zaman zaman garip bir biçimde tartışmaların göbeğine oturuyor.

1 Aralık eyleminden sonra, 2003 yılında 26 Ocak'ta İstanbul Beyazıt Meydanı'nda düzenlenecek birleşik savaş karşıtı eylemin örgütlenmesi sürecinde, miting metnini yazarken bir solun bazı kesimlerinden temsilciler, metne, Türkiye'nin de işgal altına alınmak istendiği bölümünü eklemeyi önermişlerdi. ABD'nin Türkiye'den havaalanlarını ve askeri üsleri Irak işgalinde kullanmak üzere talep etmesini, Türkiye'nin askeri işgali paniği ile karşılamışlardı.

Bu gerçekten de Bush'un hegemonya savaşından hiçbir şey anlamamak demektir ama bundan daha önemlisi, "ülkemiz, ülkemiz, biricik ülkemiz" elden gidiyor yaygarasını koparmaktı. Dünyadaki her hangi bir gelişmenin merkezinde Türkiye olmazsa, bu gelişmelere ilgi göstermeyi engelleyen sol milliyetçilikti.

Bugün artık biliyoruz ki Bush'un Türkiye'yi işgal etmek gibi bir niyeti yok! Bush küresel hegemonya peşinde. Ve düşümün çözülmesi gereken bölge ise şimdilik Irak, İran ve Suriye.

Başını Misak-ı Milli sınırlarına gömenler, iki problemi birden yaşamak zorunda kalıyorlar. Birisi karamsarlık, diğeri ABD'yi nasıl durduracağımız konusunda yaşanan kafa karışıklığı.

Karamsarlık, zaman zaman yapılan savaş karşıtı eylemlere katılımın azlığıyla iyice besleniyor. Ve eylemlere katılım az olduğunda ABD'nin durdurulamayacağı düşünülmeye başlanıyor.

Bu yüzden 18 Mart 2006'da gerçekleşecek küresel savaş karşıtı eylemler bizim için önemli bir test olacak.

Küresel BAK önümüzdeki bu eyleme hazırlanmak için toplantılar, basın açıklamaları, uluslararası barış buluşmaları örgütleyerek, İran, Irak, ABD ve İngiltere'den konuşmacıları Türkiye'ye çağırarak, sokak standları açarak, 18 Mart'a kadar her yerde, her kurumda "Irak'ta işgale son/ ABD evine dön!" sloganını yaygınlaştırmaya çalışarak hazırlanıyor.

Şuna sonuna kadar inanmalıyız: Türkiye'de savaş karşıtı ruh hali çok yüksek bir seviyede.

Ama eylemlere katılımın kiteselliğini belirleyecek, eylemi örgütleyenlerin bakış açısı ve örgütlenmeleri oluyor. Yüzde 82'nin savaşa karşı olması, yüzde 82'nin eylemlere katılımına gelmiyor. Yüzde 82'nin katılabileceği gibi bir eylem örgütlemek ve yüzde 82'yi heyecanlandırabilecek yaygın bir kampanya yapmak gerekiyor.

Yine de attığımız hiçbir adım boşa atılmıyor. Karamsarlar görmese de 2002 yılından beri örgütlenmeye çalışılan birleşik savaş karşıtı kampanyalar hem halkın büyük çoğunluğunun moralini yükseltiyor, hem Irak'ta direnenlere moral veriyor hem de ABD'de Bush'a karşı tarihin en yaygın savaş karşıtı kampanyalarından birisini örgütleyenlere güç katıyor.

İran ordusu ABD'yi durdurabilir mi?

Şenol KARAKAS

ABD'nin eli kanlı yeni muhafazakarları İran'ı her gün tehdit ediyor. Gazetelerde, İran'a 5 Mart'a kadar süre verildiği, bu tarihten sonra yaptırımların ciddileşeceği yazılmaya başlandı.

Bush'un kabinesinden Dick Cheney, geçtiğimiz hafta İran'a askeri bir müdahalenin ciddi bir seçenek olduğunu açıkladı.

ABD'nin ekonomik gücü

ABD'nin İran'a yönelik tehditlerinin yoğunlaşmasıyla birlikte, Irak işgalinden önce ortaya çıkan bir tartışma zaman zaman yeniden yapılıyor. İşgalden önce, Irak'ın askeri gücünün ABD'yi durdurma ihtimalinden söz ediliyordu. Bu görüşün yanlış olduğu kısa sürede kanıtlandı. ABD Irak'ı benzeri çok sık görülmeyen bir bombardımanla yakıp yıktı ve bir ay gibi kısa bir sürede Bağdat'a girdi.

Eğer bir askeri saldırı gerçekleşirse İran'ın da aynı akıbeti yaşaması büyük ihtimal.

ABD ile İran'ın ekonomik güçlerini kabaca kıyaslamak bu gerçeği gösterecektir.

İran'da kişi başına düşen milli gelir oranı gelir 2180, ABD'de ise 37.816 dolar.

İran'ın toplam ihracatı 2004 yılı için 44.3 milyar dolar, ithalatı ise 36.6 milyar dolar. ABD ise 2005 yılı değerlerine göre 10.5 trilyon dolar GSMH'ya sahip.

ABD ile İran'ı ekonomik

olarak kıyaslamak mümkün değil. Bırakalım İran'ı, ABD, kendisinden sonra gelen dev ekonomilerin hiçbirisiyle kıyaslanamayacak kadar büyük boyutlara sahip. 2006 yılında ABD GSMH'sinin 13 trilyon dolar olması bekleniyor. Bu miktarın Japonya'da 4.897 milyar, Almanya 2.996 milyar, İngiltere'de 2.396 milyar ve Çin'de 2.040 milyar dolar olacağı tahmin ediliyor.

13 trilyon dolarlık bir ekonomiyle merkez bankasında 29 milyar dolar rezervi bulunan bir ekonomiyi kıyaslamak mümkün değildir.

ABD'nin askeri gücü

Askeri açıdan da ABD ile İran'ı kıyaslamak gereksiz olacaktır. Körfez'deki bir ABD uçak gemisinde bulunan uçak sayısı İran'ın toplan askeri uçak sayısından daha fazla.

2005 yılı askeri harcaması

490 milyar dolarla büyük bir boyuta sahip. Bu miktarın ne kadar büyük olduğunu anlamak için Avrupa Birliği ve Çin'in askeri harcamalarına bakmak yeterli.

AB'nin toplam askeri harcaması 160 milyar dolar, Çin'in 50 milyar dolar. ABD kendisinden hemen sonra gelen en büyük 7 ekonominin askeri gücünün toplamından iki kat daha büyük bir askeri güce sahip.

Bu yüzden ekonomik ve askeri açıdan İran'ın ABD'yle kıyaslanması, ABD'ye direnebilmesi mümkün değildir.

ABD'yi öteki süper güç durduracak

ABD'yi Irak ordusu durdurmadı. ABD'yi İran ordusu da durduramaz. Bush'u ve etrafında gezinen savaş şahinlerini dizginleyecek olan tek bir güç var: işgale maruz

kalan halkların direnişi ve küresel savaş karşıtı hareket.

15 Şubat 2003 küresel savaş karşıtı günde milyonlarca insan sokaklara çıktılar. Bugün ABD ordusunun Irak'ta batağa saplanması, Irak halkının yaygın ve net bir direnişe başlamasının miladı 15 Şubat 2003 günü gerçekleşen benzersiz savaş karşıtı eylemdir.

ABD'yi askeri olarak yenemeyiz. Biz Bush'u politik olarak yeneceğiz. Irak dışında, her ülkede işgal karşıtı, Bush karşıtı gösteriler ne kadar kitlesel olursa, örgütlü işçi sınıfı ve tüm savaş karşıtı güçler bu eylemleri ne kadar güçlü bir biçimde örgütlerlerse, ABD emperyalizmi politik açıdan o denli zayıflayacak. Bu zayıflamanın bir dizi işareti var. Bush ve kabinesinin saplandığı skandallar, Bush'a verilen desteğin giderek azalması, Irak işgal yalanlarının tek tek açığa çıkartılması, Ajangate skandalı, küresel savaş karşıtı hareketin doğru yolda olduğunu gösteriyor.

Bir yandan Irak halkının direnişi aynı anda diğer yandan da küresel savaş karşıtı hareketin direnişi.

Bush'u, Irak'ta yenmek zorundayız. İran'a saldırıyı engelleyecek olan ABD'nin Irak'ta istediğini elde etmesini engellemektir.

Bu yazının yazılmasında **Süleyman Önen**'in "*İran: Petrol ve ABD hegemonyası*" başlıklı çalışmasından faydalanıldı.

Bush'un fedailerini

Bush'un İran'a saldırma niyetinin altında İran'ın nükleer araştırma yönündeki adımlarının yattığını düşünenlere en iyi yanıtı, daha Irak işgal edilmeden önce yapılan şu açıklama veriyor:

"ABD on yıllardır Körfez'de daha kalıcı bir rol oynamak istiyor. Irak'la var olan çözülmemiş sorun Körfez'e büyük bir Amerikan gücünün yerleşmesi için fırsat oluşturuyor. Saddam devrilese bile İran Irak gibi ABD'nin çıkarları için bir tehdittir."

Bu beyanatın sahipleri: Dick Cheney (Başkan Yardımcısı), Donald Rumsfeld (Savunma Bakanı), Paul Wolfowitz (o zamanki Savunma Bakan Yardımcısı), Jeb Bush (Başkan Bush'un kardeşi).

Düşüncenin k

Cengiz ALĞAN

Karikatür krizi namıyla maruf 'kriz' halâ sürüyor. Bir Danimarka gazetesinde İslâm peygamberi Muhammed ile ilgili bazı provokatif karikatürler çizildikten sonra, Müslüman ülkelerde çoğunlukta olmak üzere, pek çok ülkede gösteriler düzenlendi. Bu gösteriler zamanla şiddet içermeye başladı. Elçilik binaları, AB temsilcilikleri ateşe verildi. Polis göstericilere ateş açtı, onlarca insan öldü. Türkiye'de de bir papaz öldürüldü, bir gazete muhabiri, başı açık olduğu için, linç edilmeye çalışıldı. Bu gelişmeler, aynı zamanda, her kesimden insanın düşünce özgür-

lüğünün sınırlarını tartışmaya başlamasına neden oldu. Salt bu açıdan bir işe yaradığı bile söylenebilir. Politik açıdan değerlendirilecek olursak; öncelikle karikatürleri kimlerin yayınlayıp savunduğuna bakmak açıklayıcı olur. Müslümanlar için kutsal sayılan bir kişiliği aşağılayıcı ve aynı zamanda terörist olarak gösteren bu karikatürleri savunanlar, herkesten önce, Avrupa'nın aşırı sağ, muhafazakâr ve ırkçı kesimleri oldu. Karşı çıkanlar ise farklı kültürlerin bir arada yaşama hakkını savunan, özgürlüklerin her zamanki savunucuları olan solculardı. Sadece bu olgu bile karikatürlerin sol kesimler açısından savunulmayacağını göstermeye yeter.

Düşünce ve ifade özgürlüğü nedir?

Düşünce ve ifade özgürlüğünün sınır bekçiliğine soyunmak elbette bizim haddimize değil. Biz sosyalistler olarak daima sınırsız düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü talebini dile getirdik, getirmeye de devam edeceğiz. Her insan kafasından geçen herhangi bir fikri, dilediği gibi, dilediği yerde dile getirebilmeli; bu fikre insan kazanmak için özgürce örgütlenmelidir. Bu hakkın yanında olmak sosyalistlerin kurmak istediği dünyanın en önemli ve belirleyici özelliklerinden biri. Aksi durumda Stalin Rusyası gibi zalim bir dünyada

yaşarsız ki bu da, eğer o dünyanın yönetici sınıfı içinde yer almıyorlarsa, herhalde herkes için çekilmez olur.

Sınırlar nerede başlıyor?

Yine sosyalistler için, insanlığın toptan düşmanı, bir ırkın üstünlüğü uğruna bütün diğer insanların imha edilmesini savunan, kendi ırkından olmayan herkesi, sırf bu nedenle bile aşağılayan ırkçı faşistler haricindeki tüm insanlığın düşmanı ve ifade özgürlüğü sınırsızdır. Yalnızca insanlık düşmanı bu grupların fikirlerinin yasaklanması savunulabilir. Çünkü söz konusu olan insanlığın toptan imhasıdır. Geri kalan tüm fikirlerle

politik arenada tartışır ve çoğunluğu, doğru olduğuna inandığımız kendi fikirlerimize ikna etmeye çalışırız.

Avrupa sağ gerçekten fikir özgürlüğünü mü savunuyor?

Buna inanmak için ortada hiçbir neden yok. Avrupa sağının göçmen sorununa, Irak işgaline, AB'ye, kendileri dışındakilerin insan haklarına, Doğu'ya, İslam'a bakışını biliyoruz. Bugüne kadar hiçbir konuda düşünce ve ifade özgürlüğünü, hiçbir alanda, kendileri dışındakilerin insan haklarını savunmamış, aksine hep kısıtlamalardan yana tutum almış olan, muhafazakar

hristiyanından ırkçı faşistine kadar, tüm Avrupa sağının bu olayda fikir özgürlüğü kalkanını kuşanması tamamen ikiye-zlülüktür. Aynı Avrupa sağı dünyanın gelmiş geçmiş en ırkçı metni olan Hitler'in Kavgam kitabı karşısında soğukkanlı tavrını koruyor. Yasaklanmasın için girişimde bulunmak bir yana, asıl okur kitlelerini oluşturuyor. İfade özgürlüğü demok-rasinin belkemiğidir. Ama herkese ifade özgürlüğü. Yoksa 'benim fikrim tartışılın aşağılık ve geri kalmış müslümanlar sesini kesip otursun' anlayışı tam da ırkçılara yaraşır bir anlayıştır.

İran doğru mu yapıyor?

Pek çok müslüman ülkede protestolar olsa da en çok öne çıkarılan İran'ın tepkisi oldu. Çünkü ABD'nin yeni ve öncelikli hedefi İran. Mahmut Ahmedinejad tepkisini en ırkçı sözlerle dile getirdi. Konuyu saptırıp hemen kendi ırkçı antisemit fikirlerini bir bir dökmeye başladı. Yahudilerin toptan imhasını istediğini açıkça ilan etti. Hatta, Almanya Başbakanı Angela Merkel'le konuşmasında, Almanların ve İranlıların arı ırk olduklarını söyledi.

Kendi kutsal değerlerine saldırılmasına başkalarının kutsal değerlerine saldırarak cevap verdi. Şimdi onun desteğiyle İran'daki Hemşeri adlı gazete, Yahudi soykırımıyla ilgili aşağılayıcı karikatürler çizilecek bir yarışma düzenledi. Hedef Batı'nın sabrını ölçmekmiş!

Ahmedinejad ırkçılığa maruz kalındığında gösterilecek en yanlış ve tehlikeli tepki örneğini tarihe kazandırmış oldu. Nasıl davranmamak gerektiğini Ahmedinejad'a bakıp anlamak kolaylaştı.

Her insan kafasından geçen herhangi bir fikri, dilediği gibi, dilediği yerde dile getirebilmeli; bu fikre insan kazanmak için özgürce örgütlenmelidir.

Bir birey bir başka bireyi ya da fikri her türlü yolla eleştirebilir. Eleştirdiği kişi devlet başkanı da olabilir, manav da, peygamber de. Nitekim Batı aydınları ve sanatçıları kendilerinin mensubu oldukları hristiyan dininin peygamberini çok çeşitli yollarla eleştirdiler, eleştirmeye de devam ediyorlar. Örneğin Jesus Christ Süperstar filmi İsa'yla, birakalim eleştirmeyi, dalga geçer. Madonna bir klibinde çarmıha gerilmiş siyah İsa'yla seviştiği için kilise

Terörizm efsanesi

tarafından aforoz edilir (ki bu da Batı'dan bir hazımsızlık örneği). Bunlar, beğenelim beğenmeyelim, ifade özgürlüğü için de değerlendirilmeli. Ancak eleştiri bir sosyal grubu toptan hedef gösterip ırkçılık haline geldiğinde bu kabul edilemez bir tavidir. Bir buçuk milyar müslümanı toptan terörist ilan edip ırkçı bir bakış açısıyla

aşağılamak Hitler ve Mussolini'nin tarihte başka insan gruplarına karşı denediği bir uygulama. Üstelik bunu, Bush'un medeniyetler savaşı ve terörizme karşı savaş tezleriyle ilan ettiği yeni dünya düzeninde ve 11 Eylül sonrasında yapmak alenen savaş kışkırtıcılığı haline gelir. Bu tutumu mahkum etmek gerektir. Müslüman lider-

lerin dediği gibi, özür dilemek yetmez, bu ırkçıların yargılanması ve cezalandırılması gerekir. Danimarka başbakanı Rasmussen'in yaptığı gibi cami yaptırma sözü vermemekse, gösterilerde onca insan öldükten ve sıradan müslümanların kafasında bütün Batılıların gerçekten de bütün Doğululardan tiksindiği fikri şekillenmeye başladıktan sonra, kargaların bile güleceği bir karikatürün konusu olur ancak.

Bu karikatürleri savunanlar, herkesten önce, Avrupa'nın aşırı sağ, muhafazakâr ve ırkçı kesimleri oldu

28 Şubat örneği

1997'de Türk Silahlı Kuvvetleri kendi deyimleriyle 'demokrasiye balans ayarı' yaptı. O zaman iktidar ortağı olan Refah Partisi'ni kapatma girişiminde bulundu. Bu parti yasaklandı. Liderleri hakkında davalar açıldı. Refah Partisi islami savunan bir partiydi. Zaten lideri Erbakan da 'hoca' namıyla bilinen şeriatçı biriydi. Sosyalistler ise dinsel inanç taşımaz. Ama DSİP o zaman bu islamcılarla yanarda tutum aldı, 'darbeye hayır' şiarını yükseltti. O günden beri de aynı anlayışı sınıksız sahipleniyor, hatta savaş karşıtlığı konusunda islamcılarla kolkola çalışıyor. Çünkü DSİP, yukarıda da söylendiği gibi, faşistler dışında herkesin düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğünü savunuyor. Nalınca keseri gibi her konuyu kendine yontup kimisinin hakkını savunup, kimisinininkini görmezden gelmiyor.

karikatürü

GÖRÜŞ

DİSK'in haklı kaygısı

DİSK yöneticilerinin başlattıkları ve çeşitli illerde devam eden tartışma toplantıları doğru ve haklı bir kaygıdan kaynaklanıyor. Kaygının haklılığı, örneğin, Eskişehir toplantısına 1800 kişinin katılmasından da anlaşılıyor. Haklılığı bir yana, kaygının yaygınlığı da açık. Bugüne dek "solda ararış" toplantı ve girişimlerinin sayısını hatırlamak bile zor.

Kaygı, Başkan Yardımcısı Musa Çam'ın ifadesiyle (ama benim sözlerimle), şu: Türkiye'de bugün artık sol yok. Dolayısıyla, emekçilerin, yoksulların, ezilenlerin, kadınların, azınlıkların, çevrenin, eşitliklerin, özgürlüklerin sesi yok, çıkarlarını ifade eden yok, örgütlenebilecekleri bir yer yok. Bir şey yapmak, bir şey yaratmak, bu boşluğu doldurmaya çalışmak gerek.

Süleyman Çelebi, Musa Çam ve arkadaşları, "sol yok" derken, sosyal demokrat bir solun yokluğunu kastediyorlar, CHP'nin artık hiçbir anlamda "sol" olmadığı gerçeğinden yola çıkıyorlar. Haklılar. Ama biz ekleyelim: sosyal demokrasinin solunda da sol yok. Devrimci sol geniş kitlelerin taleplerinden, ilgi alanlarından o kadar uzak, kendi saplantılarına o kadar gömülmüş durumda ki, her geçen gün küçüldüğünü, anlamsızlaştığını bile göremez hale geldi.

Yeni sol parti ihtiyacını sadece CHP'nin sol olduğunu zanneden CHP'lilerle kendi mikroskopik devrimci örgütlerinin bir anlam ifade ettiğini zanneden sekte devrimciler farkedemiyor.

Bu ihtiyaç Türkiye'ye özgü değil üstelik. Geleneksel komünist partilerin yok olması, sosyal demokrat partilerin neoliberalizmi tümüyle benimsemiş olması ve devrimci partilerin çok küçük olmaları, Avrupa'nın her yanında aynı sorunu ve aynı ihtiyacı ortaya çıkardı: kitleler temsil edilmiyor, yeni bir sol parti gerek. Dahası, neoliberal siyasetlere duyulan tepki ve savaş karşıtı hareketin yarattığı radikal seferberlik geniş kitleleri sola çekerken, bu sola kayışın örgütsel bir ifade bulması daha da önem kazanıyor.

Nitekim, birçok ülkede yeni partiler yaratılıyor. Almanya'da Linkspartei, Portekiz'de Sol Blok, Danimarka'da Kızıl-Yeşil İttifak, İngiltere'de Respect, İskoçya'da İskoçya Sosyalist Partisi, Brezilya'da P-Sol, savaş karşıtı hareketin, neoliberalizm karşıtı mücadelelerin içinden çıkıyor, bunların üzerinde yükseliyor, geleneksel sol güçlerin ötesinde geniş, yeni ve genç kitleleri seferber ediyor. Bu partilerin bir ortak yönü de, solun bazı kesimleri ile toplumsal hareketleri, kampanya aktivistlerini, örgütlü siyasete bulaşmamış bir kitleyi, azınlıkları, çevrecileri ve başkalarını bir araya getirmesi, getirmeyi amaçlaması.

DİSK yöneticilerinin önyak oldukları girişimin eksik yönü belki de bu. Bildik sosyal demokrat isimleri, akademisyenleri, çoğu 50 yaşının üzerinde, çoğu erkek olan tanıdık simaları bir araya getirerek CHP'nin biraz daha sol bir sürümünü yaratmak ne kimseyi heyecanlandırabilir, ne kimseyi seferber edebilir.

Az sayıda ortak talep oluşturmalı (benim önerilerim şöyle: kemalizme ve milliyetçiliğe netçe hayır; savaşa hayır; Kürt sorununa barışçıl çözüm; sınırsız düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü; herkese ücretsiz eğitim ve sağlık hizmetleri). Bu taleplerin altına imza atan herkese (devrimcisine, sosyal demokratına, futbolcusuna) kapılar açık olmalı. Sadece bildik isimler değil, herkes davet edilmeli. Ve bu talepler etrafında sokakta, tabanda, kampanyalar şeklinde iş yapmaya başlanmalı. Sonra bakarız.

Roni Margulies

11 Eylül etkisi

11 Eylül saldırılarından hemen sonra 'medeniyetler savaşı'nın başladığını ilan eden ABD Başkanı Bush tam da bu karikatür kriziyle ortaya çıkan tabloyu görmek istiyordu. Batı dünyasını ve kendi halkını yanına kazanmak için Doğu'nun, müslümanların ne barbar halklardan oluştuğunu bir şekilde kanıtlayıp, dünya hegemonyası için girişeceği savaşlara taraftar toplamak en büyük arzusu idi.

İşte şimdi bu fırsatı yakaladı. Savaş baronları şimdi ellerini ovuşturup yeni saldırı planlarının ayrıntılarını tartışmaya başlamışlardır bile.

Hatırlayalım, geçmişte Salman Rüşdi Şeytan Ayetleri'ni yazdığında İran ölüm fetvası çıkmış, ortalık biraz karışmıştı. Ama karışıklık kısa sürdü. Rüşdi halâ İngiltere'de sağ salim oturuyor ve yeni kitaplar yazmaya devam ediyor.

Ama 11 Eylül ve medeniyetler savaşı tezinden sonra, ortalık bir karıştı mı durulmak bilmiyor. Aynı karikatürler küçük bir Avrupa ülkesi olan Danimarka'da 11 Eylül öncesi yayınlansaydı tepki bunca büyük olur muydu?

Faşizmin farkı

Tüm dünya gibi Türkiye'de de gösteriler oldu. Hatta Diyarbakır ve Konya'dakiler gibi hiç de yabana atılmayacak büyüklükte olanları da var.

Ama dünyanın hiçbir yerinde kimse gidip bir Katolik papazını vurmaya düşünmedi, ya da en azından düşündüyse bile bunu eyleme dökmeydi. Hatta göstericiler polis tarafından vuruldu.

Türkiye'de ise olay duyulur duyulmaz Trabzon'daki

bir kilisenin papazı vuruldu. Profesyonel bir suikast silahıyla yakalanan şahıs 'karikatür krizinden etkilendiğini' itiraf etti.

Aynı kiliseye daha önce defalarca ses bombası atıldığı ortaya çıktı. Daha önce, belediye kilisenin suyunu ücretsiz sağlayacağını açıkladığında, kilise önünde protesto yapan tek grup Nizam-ı Alem Ocağı'na bağlı ülkücü faşistler olmuştu. Kilise papazını tehdit edenler de

yine onlardı. Fener Rum Patrikhanesi protestolarını, hristiyanların denizden haç çıkarma törenlerini protesto edenlerin de yalnızca faşistler olduğunu düşündüğümüzde, bu cinayetin altında ülkücü faşistlerin parmağı olduğuna hükmetmek için hiçbir neden yok.

İşte ülkücü faşistlerin fikirlerinin yasaklanması isteğimize güzel bir gerekçe daha. Ağca Papa'yı vurdu, yeni bir Ağca özentisi de papazı.

Düşünce ve ifade özgürlüğünün sınır bekçiliğine soyunmak elbette bizim haddimize değil. Biz sosyalistler olarak daima sınırsız düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü talebini dile getirdik, getirmeye de devam edeceğiz

Şimdiki Başbakan Recep Tayyip Erdoğan kapatılan Refah Partisi'nin önde gelenlerinden biriydi. Devamı olan Fazilet Partisi'nde de aynı konumdaydı. Sonra Saadet Partisi'nden ayrılıp AKP'nin başına geçtiğinde de fikirlerini korudu. Şiir okudu hapse atıldı. Biz daima Tayyip'in haklarının yanında olduk. Partisinin kapatılmasına karşı mücadele ettik. Bugün AKP kapatılmaya kalksa ve Tayyip fikirlerinden dolayı yeniden hapse yollanmak istense yine kendisini savunacağız. Çünkü sosyalistler en tutarlı demokrasi savunucularıdır. Yalnızca 'susma sustukça

Tayyip'in demokrasisi

sıra sana gelecek' gerçeğini bildikleri için değil, bu hakların tüm insanların hakkı olduğunu bildikleri ve demokrasinin belkemiğinin kırılmasını istemedikleri için de böyledir.

Ama Sayın Başbakan Trabzon'da TAYAD'lılar linç edilmeye çalışıldığında ne dedi, hatırlayalım: "Trabzon'daki olaylarda halkımızın hassasiyeti çok ama çok önemli. Halkımızın bu hassasiyetlerini göz önünde bulundurarak herkes kendi tavırını belirlemelidir. Halkımızın milli hassasiyetlerine dokunul-

duğu zaman şüphesiz bunun tepkisi farklı olacaktır".

Özeti 'benden olan konuşur, geri kalan konuşursa döverim' değil mi?

Aynı Tayyip, KESK üyeleri basın açıklaması yaptığında, bugüne kadar kimsenin cesaret edemediği sertlikte beyanat vermektense çekinmedi.

Beyazıt Camii önündeki gösterilerden birinde şöyle bir pankart göze çarpıyordu: "Zavallı Müslüman. Kurtlar Vadisi Danimarka'yı mı bekliyorsun?". Yani

sıradan müslümana bir cihad çağrısı: "Artık ayağa kalk ey Müslüman!".

Polis ve Başbakan bu çağrıyı da yapan göstericilere mesafeli bir müsamaha gösterdi. Ama KESK üyeleri sendika hakkı istediğinde gaz bombalarıyla saldırdılar. TAYAD üyelerinin bildiri dağıtmasına linçle karşılık veren faşistleri 'milli hassasiyet' safsatasıyla savundular.

Bir gün Ermeni konferansının yasaklanmasını, sanki kendi sorumluluğu yokmuş gibi eleştirip, ertesi gün TAYAD'lıların linçini savunan Tayyip demokrasisi böyle oluyor işte.

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar

Tolga ŞİRLİN

1989'da Berlin Duvarı'nın yıkılmasından bu yana, insanlık tarihi açısından denizde bir kum tanesi sayılabilecek kadar zaman geçti. Tarihin artık nihayete erdiği ve kapitalizmin dünyanın mukadderatı olduğu söyleniyordu. Patronların bu mumu yatsıya kadar bile yanmadı.

Geçtiğimiz günlerde Caracas'ta yapılan **Dünya Sosyal Forumu** bu yalanı bizlere tekrar hatırlattı ve mumu söndüren sol rüzgârı şiddetlendirdi. Kapitalizm küresel krizini aşamazken, emperyalizm Irak'ta bataklığa saplanmışken, Latin Amerika'dan yükselen sınıf hareketi ve esen sol rüzgar bizleri motive etti. Bu coşku ve umudu paylaşmamak olmaz. Ancak bu coşku bazı gerçekleri görmemize engel olmamalıdır.

Unutmamalıyız ki Stalinist Rusya birçok devrimci ve işçi açısından umut ve inancı ifade ediyordu ve sosyalist olduğu iddia edilen devlet kapitalisti rejimin yıkılmasıyla, o emekçiler ve devrimciler savruldu ve şaşkına döndüler. O halde bugün tarihten ders alınmalı ve aynı yanlışlara düşülmemelidir.

Tarihte sözde sosyalist olan ve sosyalizmi tahrip eden çok fazla kişi ve hareket mevcut. Bugün Latin Amerika'da yükselen sınıf hareketi ve sol dalgayı desteklemek ve gelişmesi için çalışmanın yanında, aşağıdan sosyalizm geleneğine inananların sormaları gereken bir soru var. Kırımızı kazak ve atkı giyen, sıkılı yumruğunu kaldıran, sosyalist olduğunu iddia eden **Hugo Chavez** acaba gerçekten bir sosyalist midir?

Chavez tevatürleri

Bir çok "sosyalist" Venezüella'da bir devrimin gerçekleştiğini savunuyor. Bolivar 2000, Casiquire 2000 ve WASP programlarının içeriğinde olan sağlık ve okuma-yazma eğitimi çalışmaları birer reform, hatta devrim olarak ileri sürülüyor. **Chavez**'in ABD'ye kafa tuttuğu ve "onurlu bir lider" olduğu söyleniyor. Devletleştirmelerin var olmasının sosyalizme geçiş anlamına geldiği söyleniyor. Sosyalistim diyen bir liderin iktidarda olması sosyalizmdir deniyor. Soldaki bu tarz söylemlerin listesini arttırabiliriz.

Dün cuntacı bugün devrimci

Öncelikle şu hususu belirtmekte yarar var. Venezüella'da belli başlı gelişmeler olduğu açıktır. Ancak bu kazanımların **Chavez**'in sosyalistliği sayesinde olduğunu söylemek yanlış olur. Çünkü eski darbeci **Chavez**, Asya krizine kadar hem "milli" burjuvazisi ile hem de uluslararası sermaye güçleriyle ılımlı bir hattı izliyordu. Yine Asya krizinden önce hiçbir sosyal uygulamaya

yanaşmıyordu. Ancak Asya krizinden sonra yuvarlanılan uçurumdan kurtulmak için dayatılan IMF politikalarına karşı duran ve direnen kitle hareketinin söylemlerini (o zamana kadar sahiplenmezken) sahiplendi ve yeniden iktidar oldu.

Dahası yıllardır askeri darbe, açlık ve yoksullukla boğuşan emekçilerin aradığı çıkış, reformist bir liderin sola dönük söylemiyle buluştu ve %58'lik bir iktidar potansiyeline tekabül etti.

Söz konusu kazanımların sebebi dünyanın ve özellikle Latin Amerika'nın her yerinde verilen neo-liberalizm karşıtı mücadelenin yarattığı basınç ile ortaya çıkmıştır.

Venezüella işçi sınıfı kapitalist devlete karşı mücadelesinden reformlar koparabilmiştir. Söz konusu reform programları kitleler açısından yeterli değildir.

DSF'de doğruyu söyler, Venezüella'da şaşar

Chavez geçen seneki ve bu seneki **Dünya Sosyal Forumu** kapanış konuşmalarında kapitalizmin yıkılması (reforme edilerek değil) gerektiğini söylemesine rağmen, işçi sınıfı iktidarından ve özel mülkiyete ilişkin tartışmalardan hızla kaçınmaktadır.

Toprak ağalarına karşı görünmesine rağmen **Chavez**, toprak reformuna yanaşmamaktadır. Özel mülkiyete ilişkin net bir tavır takınmamıştır.

Venezüella'da finans kapital ile arayış açmamak adına bankaların özel sektörün elinde kalmasına göz yumulmaktadır.

Chavez, Venezüella'nın "milli burjuvazisi" ile mümkün olduğunca karşı karşıya düşmekten kaçınmaktadır. İktidara gelmeden önceki söylemlerinin tersine halk milisleri örgütlenmesini

rafa kaldırarak bilakis hükümetin tamamını asker ve polislerle doldurup, bürokrasiyi kuvvetlendirmektedir.

Rusya'da devlet kapitalizmi, Venezüella'da...(?)

Peki bunların yanında hiç mi olumlu şey olmamıştır? Tabii ki belli gelir kalemlerinden kamuya olan harcama artırılmıştır. Ancak burada eğer sosyalist bir devletten bahsedeceksek, zaten mevcut petrol ve kaynakların işçi sınıfının olması gerekir ve bir devlet belli gelirleri kamuya aktardığında sosyalizm sıfatını kazanamaz.

Sosyalist devletin iki temel özelliği vardır. Birincisi, özel mülkiyet ortadan kaldırılır; ikincisi, iktidar işçi meclislerinin elindedir.

Rusya'daki devlet kapitalizminde, özel mülkiyet görece kalkmış olsa da iktidar işçilerin elinde değildi ve mevcut bürokratik iktidar kapitalist üretim ilişkisinin devamlılığını sağlayarak devletleştirilmiş mülkiyeti gerici kılmıştı. Kapitalizm devlet tekelinde de artı değer sömürüsüne devam etmişti.

Venezüella'da ise iktidar **Chavez** ve cuntacı ekibindedir. Özel mülkiyet mevcudiyetini korumaktadır. Sosyalizmin temel karakteristiğinden çok uzak olan bu yönetime, bazı solcularca böylesi abartılı manalar yüklenmesi, 80'li yıllardan bu yana çok büyük kazanımlar elde edemeyen sınıf hareketinin her kazanımının, coşku ve heyecanla, devrim olarak görülmesinden kaynaklanıyor.

Chavez devrimci değildir

Latin Amerika'da reformlar kazanılıyor ama iktidar milliyetçi ve reformisttir. **Chavez** aşağıdan bir örgütlenme ve işçi

sınıfı mücadelesi içinde gelişmiş bir önder değildir. Başarısız "sol darbe" girişimleri yüzünden ordudan tasfiye edilmiş milliyetçi bir askerdir. Küba'nın diktatörü **Fidel Castro**'ya asker selamı çakan ve onu örnek aldığı söyleyen, ulusal kalkınmacı bir modelle reformizmin sınırları çerçevesinde "solcu" vizyona sahip bir asker...

Bizler biliyoruz ki işçi sınıfının kurtuluşu kendi eseridir ve sınıfın yerine kendini ikame eden kurtarıcılara ihtiyacı yoktur.

Dünyanın 5. büyük petrol rezervi

Ancak **Chavez** diğer Latin Amerika ülkelerinde iktidara gelen reformistlerden biraz daha şanslı, çünkü ülkenin petrol rezervi dünyanın 5.inci büyük petrol rezervidir.

Bu sayede popülist de olsa geçici bir süre sosyal devlet (ancak bu kadar) uygulamalarına devam edebilecektir.

Venezüella ihracatının %80'i petrole dayanmakta ve petrol hükümet bütçe gelirlerinin %50'sini, ülke gayri safi yurtiçi hâsılasının da %30'unu oluşturmaktadır.

Satılan petrol ABD'nin petrol ihtiyacının %15'ini karşılıyor. Asya krizinden sonra uluslararası finans kapitalle arasının bozulmasıyla **Chavez**, ulusal finans kapitale gereğinden çok değer addetmiş ve yüksek faizlerle girdiği iç borçlarla (bankalardan) sosyal yatırımları karşılamaya çalışmaktadır.

Bunun sonucu olarak mevcut kamu borcu, dört yılda, milli gelirin 37'sine karşılık gelen 2 milyar dolardan 27 milyar dolara tırmanmış. İç ve dış borç bu hızla arttığı için **Chavez** milli bankalarla arasını bozamayacak duruma gelmiştir.

Bu durum özel mülkiyet ve uyguladığı sosyal politikasının

sınırını bize göstermektedir. Özetle bu politika iki ucu kirli değnek olan bir durum yaratmıştır.

Bir yandan "sol milliyetçi" bakış açısıyla milli sermayeye önem atfeden ve temel kapitalist ilişkilere dokunmamaya çalışan tutum, bir yandan da işçi sınıfının çıkarına bir ekonomi düzenleme iddiası kaçınılmaz bir krize neden olacaktır.

Reformist politikaların iflas etmesi kaçınılmazdır ama petrol rezervlerinin büyüklüğüyle orantılı olarak, bu politikaların biraz daha hayatta kalması söz konusu olabilecektir.

Reformizmin krizleri

Petrolün cazibesi ve **Chavez** iktidarının bazı çıkışları ABD'nin pek hoşuna gitmemektedir. ABD'ce örgütlenen olası bir darbe girişimine tekrar şahit olmamız da ihtimaller dahilindedir.

Chavez bundan korunmak için de asker bürokrasisini ve askerlerin politikaya katılımını yoğunlaştırmakta. Bu ikilem de bir başka çıkmazı ortaya koymaktadır: Bir yanda darbe tehlikesi, bir diğer yanda da sosyalist olma iddiasına ve halka rağmen devlet ve askeri bürokrasiyi güçlendirmek... Bu ikilemin aşılması da zor görünüyor.

Bütün bu hususlar bize tek ülkede sıkışmış politikaların çıkmazlarına karşı sürekli devrimi, reformizmin krizine karşılık devrimci ayaklanmanın önemini hatırlatmaktadır.

ABD darbesine hayır! Aşağıdan Venezüella'ya evet!

Son olarak unutmamak gerekir ki Latin Amerika'daki kitle hareketinin önemi gün be gün artmaktadır. Ve bölgedeki gelişmeler devrimci olasılıkları ortaya çıkarmıştır.

Neo-liberalizme karşı direniş artmaktadır ve bu mücadele Irak savaşıyla bağlantılı biçimde kaçınılmaz bir öneme sahiptir.

Yakın gelecekte ABD'nin darbe girişimlerine veya reformist politikaların iflasıyla ortaya çıkabilecek havaya rağmen, daha bugünden, hem Latin Amerika'da hem de diğer dünya ülkelerinde aşağıdan mücadelenin devrimci potansiyeline ve enternasyonalist birlikteliğine güvenmek gerekir.

Güvenmenin de ötesinde her yerde yeni kampanyalar örgütlenmeli, Irak'taki zayıf halkayı kırabilmeliyiz. Irak direnişinin ve dünya savaş karşıtı hareketinin her kazanımı aynı zamanda neo-liberalizme; IMF'ye, özelleştirmelere, sosyal saldırılara karşı her kazanım da aynı zamanda emperyalizme atılan bir tokat anlamına geldiğini unutmamalıyız.

Bugün çok daha rahat şunu söyleyebiliriz: Başka bir dünya mümkün ve tek yol devrim!

Bolivarcı devrimin kalbindeki iki olasılık

Mike GONZALES*

Hugo Chavez, ilk kez Venezüella'nın başkanlığına seçildiğinden bu yana geçen 7 yıl içerisinde 3 farklı olayla karşılaştı. Her fırsatta denenen askeri darbeler, patronların basıncı ve başarısızlığa uğramış bir karşı referandum.

Chavez, onu savunan sıradan Venezüellalıların yarattığı büyük hareket ile her defasında zafer kazandı.

Bütün bunlarda kaçınılmaz bir mantık var. Chavez Bolivarcı devrimde önemli yollar kat etti. Ancak bu zafer, büyük yığınların hareketinin yarattığı basıncın sonucu olarak, sağın geriye çekilmesiyle mümkün oldu.

Daha önceleri Chavez Bolivarcı devrimin sosyalist olduğunu söylemişti. Bu, Bolivya ve Ekvador gibi bir çok ülkede, kitleleri cesaretlendirdi.

Petrol fiyatlarındaki artıştan sağlanan büyük gelirler, sosyal programlara aktararak sağlık ve eğitim geliştirildi ve yine toprak reformları örgütlendi.

Endüstrinin önemli bir kısmı yerel kişilere devredildi ve yeni televizyon istasyonları kuruldu. Bütün bu olan bitenler Bolivarcı devrimin gözüyle televizyona aktarıldı.

Ancak bunun yanında Venezüella bankaları özel mülkiyetin elinde kaldı ve bu bankalar devletin dış borçlarından nemalandılar.

Toprakların ve fabrikaların özel mülkiyeti Chavez için korkutucu görünmüyordu. Ayrıca sağın etkisinde bulunan medya şirketlerine de dokunulamıyordu. Böylece Chavez eski Venezüella politikalarını "yıkın" böyle bir hükümetin içinde geçmişte bazı ayrıcalıklara sahip olan kimi unsurları da tutabildi.

Chavez'e olan destek kesintisiz biçimde, gitgide büyüyerek sürerken kitle örgütleri de büyüdü. Sıradan insanlar ve kitle örgütleri Bolivarcı devrimin içinde yaşanan hayal kırıklığı ve hoşnutsuzluğu, sınırlı da olsa dışarı vurmaya başladılar.

Bu güçler "devrimin" içinde hareket kabiliyetine sahip değil. Çünkü iktidar kitlelerin değil, hükümetin elinde.

CTV (Venezüella İşçi Konfederasyonu) ile UNT'nin (Ulusal İşçiler Birliği) yaptığı tasfiye ve ikame tartışması çok acil bir tartışmadır. CTV Chavez'in 1998 yılında verdiği sözleri tutmadığı gerekçesiyle yoğun muhalefet yapmış bir sendika. UNT, CTV'nin petrol sektöründeki sabotaja verdiği desteğe tepkinin ürünü olarak kurulmuş ve bir anda 1 milyon üyeye ulaşmış bir sendika.

Haziran ayında yapılan toplantıya UNT'den 400 delege katıldı. Delegeler, sosyalist bir sürece geçilmesi için, iktidarın işçi sınıfının eline geçmek zorunda olduğunu savundular.

Ancak bu tartışmada tabii ki sosyalizme başka bir anlam yükleyen ve bu doğrultuda perspektif savunanlar da var:

Unutulmamalı ki, İspanya başbakanı Zapatero da Chavez'in destekçisi olduğunu söylüyor ama onun sosyalist partisi kapitalist bir reformun ve sermayenin destekçisidir.

Venezüella devrimi içinde sosyalizmin iki olasılığı mevcut. Birisi kapitalizmi reformlarla ıslah etmek ve insanileştirmeye çalışmak. Dünya sermayesiyle bağlantıyı koparmadan daha güçlü biçimde dünya pazarında rekabete girmek.

Diğer olasılık ise üretkenlerin, kaynakları doğrudan yönettiği, kontrol ettiği ve hiçbir özel mülkiyetin milyonların yaşamlarını şekillendirmediği bir olasılıktır. Bu iki olasılık arasındaki savaş Bolivarcı devrimin gerçeğidir.

Çeviren: Tolga Şirin

Kaynak: Avusturya'daki kardeş gazetemiz olan Linkswende.

(*)

İskoçya Sosyalist Partisi üyesi olan ve Glasgow Üniversitesinde İspanyolca/Latin Amerika Kültürü Profesörü olan Mike Gonzales'in Türkçede Z Yayınları'ndan çıkan "Küba, Kastro ve Sosyalizm" isimli bir kitabı bulunmaktadır.

"Morales için iki kere çok yaşa"

Immanuel WALLERSTEIN

Evo Morales'in Bolivya başkanı seçilmesi Latin Amerika'nın ne kadar sola gittiğine ya da daha doğrusu, Latin Amerika'da (ya da başka bir yerde) "solda olmanın" ne anlama geldiğine dair kapsamlı bir tartışmayı uyandırdı. Bana göre, Morales'in seçim zaferini değerlendirmenin dört farklı politik sosyolojiyi yansıtan dört farklı yolu vardır.

Bir tarafta, Morales'in seçilmesini hevesle selamlayan büyük bir grup Latin Amerikalı sol entelektüel ve onların dünyanın diğer yerlerindeki sempatanları var.

Bunlar durumu şöyle analiz etmekte: Morales bir Aymara'dır, yani nüfusun %60'ından fazlasının yerli olduğu Bolivya'da başlangıçta seçilmiş ilk yerlidir. Bu, toplumsal ve politik bir zafer, hatta bir sosyal devrim ve her halükarda sosyal adalet demektir. Morales'in kendisi de resmen başkanlık görevine başlamadan önce geleneksel bir İnka töreninde yer alarak bu unvanı vurgulamıştır. Bunun yanında, Bolivya'nın yerli nüfusu onun seçilmesini sevinçle karşıladı.

Fakat Morales kampanyasında aynı zamanda ekonomik konulara değindi. Koka üretimini yok etme amaçlı ABD onaylı programa karşı çıktı. Suyun özelleştirilmesine karşıydı ve doğalgaz kaynaklarının sömürülmesi için yabancı firmalarla yapılmış sözleşmelerin yeniden pazarlık konusu yapılmasından gaz yataklarının ulusallaştırılmasını talep etti. Bunlar, son on yıldır Bolivya'nın gündemini oluşturan konulardır. Morales yeni kabinede, bu konulardan sorumlu olarak halk mücadeleleriyle tanınan kişileri görevlendirdi.

Son olarak jeopolitik bir taahhüt vardır. Morales, ABD emperyalizmine saldırdı. Seçilmesinden sonra ilk uluslararası ziyaretlerini, liderleri tarafından sıcak şekilde kucaklandığı Küba ve Venezüella'ya yaptı. Daha sonra, yine heyecanla kabul edildiği

Sadece Brezilya'da Lula ve Venezüella'da Chavez değil, Uruguay'da Tabare, Arjantin'de Kirchner, hatta Şili'de Bachelet, bunların yanında Meksika'da bu yıl seçim olursa Lopez Obrador, ve belki Nikaragua'da Ortega. Bunların hepsi, ABD'nin, sonuçlarından mutsuz olacağı seçimler. Bu örneklerin her birinde Washington, daha muhafazakâr bir muhalifi tercih ederdi. Şurası kesindir ki, seçilenlerden hiçbiri bir Che Guevara değildir. Fakat bunların toplamı Latin Amerika'yı aşırı sola olmasa da sola taşımaktadır.

Fransa, Çin, Güney Afrika ve Brezilya'ya uçtu.

Bununla birlikte, bir de Morales'e açık bir soğuklukla yaklaşan daha küçük bir grup Latin Amerikalı entelektüel ve aktivist vardır. Onu, son beş yıl içindeki hiçbir halk hareketine/mücadelesine (koka çiftçileri hareketi dışında) liderlik etmemiş fakat diğerleri dövüşüp kazandıktan sonra dikkatlice masaya oturmuş biri olarak görüyorlar. Onu, Bolivya'nın kaynaklarını gerçekten ulusallaştıracak biri olarak değil, sadece kiralının artırılmasıyla yetinecek biri olarak ve yeni bir Lula, yani sosyal konularda halkın beklentilerini karşılamada başarısız olacak biri olarak görüyorlar.

Sonra, aslında ilk grubun analizlerine katılan ABD sağ geliyor. Bunlar Morales'i Chavez'e hizmet eden, ABD karşıtı düşüncüyü kışkırtacak ve yabancı yatırımları engelleyecek tehlikeli bir uşak olarak görüyorlar. ABD hükümeti önceki seçimde, Morales'in seçilmesi halinde Bolivya'ya tüm yardımı kesmekle tehdit etmişti. O zaman Morales seçilmedi. Fakat bu kez, ilk turda %54 gibi afallatıcı bir oy alınca, ABD hiç mutlu olmasa da resmi olarak

sessiz kaldı.

Ve daha sonra, ikinci gruba tabii ki aynı görüşten olmasalar da bu gruba temelde katılan, solcu olmayan Latin Amerikalı entelektüeller gelir. Seçimlerden sonra, Peru'dan Mario Vargas Llosa ve Meksika'dan Jorge Castaneda'nın, Morales'in bir Chavez'den çok bir Lula olacağını ve bu nedenle ABD hükümetinin düşmanlığının dozunu ayarlayarak ona yaranmaya çalışması gerektiğini savunarak ikinci gruba katılan op-ed yazılar yazmaları dikkat çekicidir. Financial Times da bu çizgidedir.

Morales'in seçilmesi, son yıllarda Latin Amerika genelindeki tüm seçimler bağlamında düşünülmelidir. Sadece Brezilya'da Lula ve Venezüella'da Chavez değil, Uruguay'da Tabare, Arjantin'de Kirchner, hatta Şili'de Bachelet, bunların yanında Meksika'da bu yıl seçim olursa Lopez Obrador, ve belki Nikaragua'da Ortega. Bunların hepsi, ABD'nin, sonuçlarından mutsuz olacağı seçimler. Bu örneklerin her birinde Washington, daha muhafazakâr bir muhalifi tercih ederdi. Şurası kesindir ki, seçilenlerden hiçbiri bir Che Guevara değildir. Fakat bunların toplamı Latin Amerika'yı aşırı sola olmasa da sola taşımaktadır.

Radikal sola değil de merkez sola gidiş gerçekten solun zaferi sayılabilir mi? Bu, eğilimin hız kazanıp kazanmadığına göre değişir. Ve bir miktar da Latin Amerika'nın ötesinde, uzaklarda -Ortadoğu'da, Avrupa'da, Birleşik devletlerin kendisinde- neler olduğuna bağlıdır. Evo Morales göreve başlarken yaptığı çok açık sözlü ve militan konuşmasıyla görkemli bir başlangıç yaptı. Latin Amerika'da ya da diğer yerlerdeki solcular için, Morales'in zaferi iki kere çok yaşa denecek bir olay. Ve Morales'in tasarladığı programı gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğini görmek için bekleniyor ki, gerçekleştirirse üçüncü "çok yaşa"yı da alacak.

Bu yazı www.sendika.org'dan alınmıştır

1956 Macar devrimi:

Özgürlük için sokaklardaydılar

Macaristan Birinci Dünya Savaşı'ndaki yenilgisiyle topraklarının yüzde 75'ini, nüfusunun yüzde 65'ini ve sanayisinin yüzde 80'ini kaybetti. Kont Karolyi başkanlığındaki hükümet istifa etmek zorunda kaldı. 1918 yılında kurulan Macaristan Komünist Partisi, ülkede yaşanan krizin etkisiyle kısa zamanda etkin bir güç haline geldi. 1917 Ekim Devriminden de esinlenen isyanlarla, işçi ve asker Sovyetleri Macaristan'da hakimiyet kurdular. Sosyal Demokratlarla ittifak kuran komünistler, işçi cumhuriyetinin en güçlü örgütlerinden birisi olarak iktidar oldular. Macaristan'da işçi cumhuriyeti 133 gün sürdü.

Karşı devrimle yıkılan işçi cumhuriyetinden sonra, karşı devrimin de liderliğini yapan Amiral Horty krallık ilan etti. Krallık Macaristan'da tam 25 yıl süren uzun bir karanlık dönem anlamına geliyordu.

Macar krallığı Hitlerle işbirliğinde

Macar krallığı önce faşist Mussolini'yle, ardından da Hitler'le hızla yakınlaşmaya başladı. Bu yakınlaşmanın ürünü olarak Macaristan İkinci Dünya Savaşı'na dahil oldu.

İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazilerle işbirliği yaptığı için Macaristan, topraklarını iki katına çıkardı.

Fakat Hütler'in ipiyle kuyuya inmenin cezasını çekme sırası Macaristan'a gelmişti. El altından müttefiklerle görüşüp savaştan çekilmeyi planlayan Macaristan, nazi işgaliyle karşılaştı. 1944 yılında Naziler Macaristan'ı işgal etti.

Macaristan Komünist Partisi

25 yıllık krallık despotizmi altında örgütlenmesi dağılan, kitle tabanını yitiren komünistler, nazi işgaline karşı tepkinin örgütlenmesinde başarılı oldular. Nazilere karşı direniş sürecinde komünistlerin önerisiyle, içinde Küçük Mülk Sahipleri Partisi, Ulusal Köylü grubu ve İlerici Burjuvalar grubunun yer aldığı Ulusal Direniş cephesi kuruldu.

Bu cephe, Sovyet desteğini alarak, Nazi işgali dışında, Sovyet tanklarının da arkasında kalan bölgelerde Demokratik Macaristan Hükümeti'ni ilan etti.

Nazi işgalinin kırılmasıyla, hükümet yasal olarak işbaşı yaptı. Aynı yıl Macaristan'da uzun bir aradan sonra, ilk özgür seçimler yapıldı. Seçimlerde ortaya çıkan sonuç, komünistleri memnun etmedi. Küçük Mülk Sahipleri Partisi oyların yüzde 57'sini alarak çoğunluk partisi olurken, Macar Komünist Partisi oyların ancak 17'sini alarak, oyların yüzde 17.4'ünü alan sosyal demokratlardan sonra üçüncü parti oluyordu.

Seçimlerin ardından koalisyon hükümeti kuruldu ve Macaristan Halk Cumhuriyeti ilan edildi.

Bu dönemde komünistler aslında büyük bir başarı kazanmışlar sayılabildi. Partinin o zaman 2500 üyesi olduğu düşünülürse başarının ne kadar büyük olduğu kolayca görülebilir. Ama bu başarının ardın-

da, SSCB'nin gücü ve etkisinin yatığı görmezden gelinemez.

Komünist Partisi, stalinist SSCB'nin desteğiyle koalisyon hükümetinin kurulmasında önemli bir rol oynadı ve koalisyonda görev üstlendi.

Yoğun Sovyet müdahalesi

Macaristan bu tarihten itibaren yoğun bir Sovyet müdahalesiyle karşılaştı. Batı dünyasında ABD şemsiyesi altında bir liderlik geliştiren, SSCB de kendi liderliği altında bir blok oluşturmak için çabalıyordu ve Macaristan'ı gözden çıkarması imkansızdı.

1947 yılında, Sovyet kumandanlığının desteğiyle, Küçük Mülk Sahipleri Partisi'nin liderliği tutulur. 1948 yılında komünistler sosyal demokratlarla birleşip Macaristan çalışan Halkın Partisi'ni kurarlar. Bu partini liderliğinde kurulan hükümette bir dizi önemli bakanlığı birkaç bin üyelik komünistlerin lider kadrosu üstlenir. 1948 yılında Stalinvari ekonomik "toplumsallaştırma" için start verilir. Bu, komünist liderlik arasında gerilimin de başladığı dönemdir.

1947 Eylülünde Stalin önderliğinde Kominform kurulur. 1948 yılında Yugoslavya'da başkan Tito, bir günde "faşist ajan" ilan edilir. Tito Stalin'le uyuşmadığı noktalar yüzünden faşist ilan edilmekle kalmaz, Stalin blokundan da kovulur.

Tito'nun suçlanma şekli, Macaristan komünistleri arasında da moda olmaya başlar.

Anti faşist mücadelede yer altında örgütlenen komünist liderliğin en önemli ismi, kendine bağlı bir silahlı birlik kurarak İçişleri Bakanı olan

Rajk'tır.

Rajk, partini Moskova yanlısı kanadı tarafından tehdit olarak görülerek 1949 yılında idam edildi.

1956'ya giden yol

Parti liderliğinden Rakosi, gizli siyasi polis örgütü AVH'nin desteğiyle 1949-1953 yılları arasında tam bir diktatörlük uyguladı. Bu dönemde 200 bin kişi baskıdan çeşitli biçimlerde pay aldı.

Bu dönem, Macaristan'ın Stalin Rusya'sının kopyası olmaya çalıştığı uygulamalarla doludur.

Macaristan'da tek parti rejiminin hâkimiyet kurması, parti içi ve dışında demokrasinin dağıtılması, sendikaların partiye bağlanması ve işlevsizleştirilmesi ve gizli polis teşkilatı AVH'nin adeta en yüksek iktidar organı haline gelmesi hep bu dönemde gerçekleşmiştir. İktidardaki Rakosi Stalin'in Doğu Avrupa'daki en önemli tilmizi olarak öne çıktı. Ve tabii ki ustasından, önce işçileri baskı altında tutması gerektiğini öğrendi. Rus devlet makinesinin desteğiyle Macaristan'da kamulaştırma adı altında işçileri denetlemek, zorunlu çalışma kamplarına yollamak, fişlemek, casusluk yapmak ve öldürmek için 1 milyonluk bir "bürokrasi ordusu" kuruldu.

Öfke birikiyor

Ağrı baskı koşulları yoksul işçi kitlelerinde öfkenin yavaş yavaş birikmesine neden oldu. Bir fabrika işçisi o dönemde şunları söylüyor: "Komünistler 'fabrikalar sizindir, kendiniz için çalışın' diyerek fabrikaları ve işyerlerini kamulaştırdılar. Bize her şeyin sözünü verdiler ama bizi baskı altına alıp akla gelebilecek en büyük sefaletin içine ittiler."

1952 yılında komünistlerin genel sekreteri Rakosi başbakanlığı da üstlendi. Ama rakosi için kötü haber bir sene sonra gelecekti. 1953 yılında Stalin ölecekti.

Bu dönemde Halk Kurtuluş Cephesi içinde belirleyici rolü olan komünistler, tam bir diktatörlük kurdular.

İşçiler ise her geçen gün daha da öfkeleniyordu. 1953 yılında Doğu Almanya'da başlayan işçi isyanı kanla bastırıldı. Aynı yıl Macaristan'da da benzer homurtular yükselmeye başladı. Matyas'daki demir çelik fabrikası işçileri düşük ücretleri ve yiyecek kıtlığını protesto etmek için greve gitti. Komünistler olayı gizlediler ama bir dizi sanayi kentinde de eylemler gerçekleşti. Köylüler protesto gösterilerine başladı.

Sovyetler arka bahçesindeki bu huzursuzluğu çözmek için müdahale etti. Yönetimi eleştirdi ve İmre Nagy'nin başbakan olmasını istedi.

Macar devrimi

Nagy, ilk iş olarak toplama kamplarını kapatıp 10 bin mahkumu serbest bıraktı. Ekonomik ve siyasi reform ilan etti. Sanayide tüketim mallarına yatırımı artıracığı sözünü verdi. "Faşist ajan" Tito'nun Yugoslavya'sıyla yeniden diplomatik ilişkileri başlattı. Halkın nefret ettiği gizli polis teşkilatı AVH'nin başkan ve başkan yardımcısı 6 ve 9 yıl hapse mahkum edildi. Suçları halka karşı suç işlemekti!

Nagy'nin adımları tüm parti bürokrasisini öfkelenirdi. Rakosi yeniden işbaşı yaptı ve ekonomik ve siyasi reformlara karşı sabotaj ve muhalefet örgütlemeye başladı.

Reformların aksaması, 1954 yılından itibaren grevler ve gösterilerle protesto edilmeye başlandı.

Parti içinde ise reformcu kanatla Moskova yanlısı kanat arasında mücadele sertleşti. Nagy'nin tek başına kaldığının, bazı görüşlerinin sansürlendiğinin açığa çıkmasıyla ise en başta gazetecilerle birlikte bir dizi parti üyesi stalinistlere karşı reform hareketi başlattı. Nagy'nin kendisini savunan bir makalesinin parti gazetesinde yayınlanmasıyla, halkın büyük bir sempati duymasına ve giderek popülerleşmesine neden oldu. Bu gücü arkasındaki hissedene Nagy ise stalinistlere karşı genel bir kampanya başlattı.

Toplumsal kutuplaşma artmakta, siyasi kriz derinleşmekteydi.

Ve devrim...

Nagy önce polütbürodan, ardından merkez komitesinden atıldı. "Sağ sapma" olmakla suçlandı.

Aynı dönemde Varşova Paktı kuruldu, 20 bin kişilik Macar ordusu, üzerlerinde Sovyet üniformalarıyla paktta yer aldı.

Gazeteciler, yazarlar baskı altına alındı. Moskova yanlıları baskıyı artırdıkça Nagy'nin etrafındaki destek giderek artıyordu.

Kruşçev'in Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 20. Kongresi'ndeki ünlü konuşmasında Stalin'i ve uygulamalarını eleştirmesi, muhalefetin işini bir miktar kolaylaştırdı.

Bu dönemde Nagy tam anlamıyla halkın sevgilisi haline gelmişti.

1956 baharında halk parti bürokrasisine ve siyasi baskıya öfkelerini her yerde göstermeye, parti yöneticileri sokağa çıkmaktan korkar olmaya başlamıştı.

Muhalefet daha da yaygınlaştı. İktidar muhalefetin örgütlenmesini yasakladı. Geri adım atmayan muhalefet Nagy'e iktidara geçme çağrısı yaptı.

Gelişmelerden çekinen Moskova, Rakosi'ye istifa etmesi için baskı yaptı. Rakosi'nin istifasının bir nedeni de Polonya'da başlayan grev dalgasının Macaristan'a ulaşması ve ülkenin grevlerle sarsılmasıydı. Demir çelik fabrikalarındaki büyük grev Sovyetleri acil önlem almaya itti.

Nagy etrafındaki muhalefet, öğrenciler, yazarlar, işçiler, halka açık bir gösteri yasaklanmış olmasına rağmen, idam edilen eski parti lideri Rajk'ın itibarının iade edilmesi için bir gösteri düzenlediler. Gösteriye 200 bin kişi katıldı. Hükümet geri adım atmak zorunda kaldı.

Bundan on gün sonra üniversite öğrencileri eğitimde zorunlu Rusçanın kaldırılması için boykot yaptılar. Yürüyüş kararı alan öğrencilere diğer muhalifler çekinerek de olsa destek olma kararı aldı.

Oysa çekinmenin bir anlamı kalmamıştı. Kitleler artık harekete geçmişti.

Gösterilerde çatışmalar çıktı. Çatışmalar Macar Devrimini ilerletti. Öğrenci örgütleri yeni bir önderlik, yeni bir hükümet ve Sovyetlerin Macaristan'ı terk etmesi ve yeni ekonomik politikalar gibi talepleri şekillendirdiler.

23 Ekim 1956 günü "kahrolsun Stalin heykelleri", "Sovyet askerleri evinize dönün, Stalin'in heykelini de alın" sloganları ve bir dizi marşın yanında enternasyonal marşını da okuyarak yürüyüşe geçtiler.

Yürüyüşe işyerlerinde çıkan onbinlerce işçi de katıldı. Gösteri bir anda 300 bin kişiye ulaştı. Öğrenciler gösterilere katılan kitlelerin yüzde 20'sini oluşturuyordu.

Göstericilerin bir kısmı parlamento meydanına, bir kısmı Stalin heykellerini yıkmak için başka meydanlara giderken, bir diğer kısımda eylemlerin taleplerini halka duyurmak için radyo binasına gitti.

Radyo binasında bekleyen gizli polis teşkilatı göstericilere ateş açtı. Çatışmalar başladı. Göstericilere karşı göreve çağrılan Macar askerleri, hızla göstericilerin safına geçti ve halka silah dağıttılar.

Devrim başarıya ulaştı.

Nagy iktidara geldi. Ama stalinist bürokrasi de boş durmadı. Rusya, Macar devrimini bastırmak için 200 bin asker, 3 bin tank ve hava bombardımanı kullandı.

20 bin kişi öldürüldü.

1956 yılında Macar halkının verdiği mücadele, işçilerin, öğrencilerin, yazarları, kadınların birleşik isyanı, stalinist bürokrasinin cinayet araçlarıyla bastırılmış olsa da, kapitalizmin her türden baskısına karşı, sokakta, kitlesel bir mücadele verilmesi gerektiğinin dersleriyle dolu. Macar devriminin bir başka dersi de, stalinizmi komünizmin, sosyalizmin bir türü olarak görenlerin iflah olmalarının imkansız olduğudur.

Sağlıkta dönüşüm programı

Halka değil sermayeye yarayan dönüşüm

AKP iktidarı bir sene önce SSK hastanelerini Sağlık Bakanlığı'na devretti. Ardından da sigortalıların özel hastaneleri ve eczaneleri kullanmalarına olanak sağladı. Bütün bunlara ise "Sağlıkta Dönüşüm Programı" dendi.

Alınan bu tedbirler ilk bakışta halkın yararına gibi görünüyordu. Öyle ya sigortalı için artık daha fazla sağlık kurumu hizmet verecekti, sadece SSK eczanelerinden değil her eczane-den ilaç almak mümkün olacaktı. Bir de kırtasiyenin azaltıldığı ilan edildi. Bütün bunlar doğal olarak kulağa hoş geliyordu.

Ama acaba bir yılda Sağlıkta Dönüşüm Programı nasıl işledi? Gerçekten kuyruklar azaldı mı: gerçekten daha iyi, daha kaliteli sağlık hizmetleri mi alınmaya başlandı?

Gerçekler bu soruların hemen hepsine olumsuz cevap veriyor.

Sağlıkta Dönüşüm Programı asıl olarak küresel sermayenin yeni liberal politikalarının bir özelleştirme dayatması. Bu adımlarla birlikte sağlık sektörü özelleştiriliyor. Ancak sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesi bütün sanayinin ya da haberleşmenin özelleştirilmesi gibi değil. Sağlık halkın en temel ihtiyacı. Bu alanda özelleştirme insanlara doğrudan ve ciddi zarar veriyor.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, sağlık çok uzun yıllardır iş başına gelen hükümetlerin hemen hemen hiç yatırım yapmadığı bir alandır. Özellikle de SSK çok uzun bir süredir bütünüyle ihmal edilmiştir.

Sağlık hizmetlerindeki felaket durumunun başlıca nedeni budur.

SSK Hastaneleri Sağlık Bakanlığı'na devredildiğinde SSK'nın 144 hastanesi, 217 dispenseri ve 176 sağlık istasyonu vardı. Devirden hemen sonra kamunun elindeki sağlık tesisi

sayısı artacağına azalmıştır çünkü 37 eski SSK dispenseri kapatıldı.

Öte yandan devirle birlikte Sağlık Bakanlığı'nda hizmetlerin bozulmasına neden olan bir dizi adım atılmıştır.

AKP'nin kadrolaşması doğrultusunda çeşitli hastanelere çok sayıda başhekim yardımcısı alınmıştır. Örneğin eski SSK Dışkapı Hastanesi'nde bugün 36 başhekim yardımcısı vardır. Bu tür atamalar sağlık hizmeti vermek ya da sağlık hizmetlerinin kalitesini arttırmayı değil, kadrolaşmayı hedeflemektedir.

AKP'nin kadrolaşma çalışması diğer taraftan da uzun yıllar boyu hastanelerde oluşturulmuş olan işyeri dayanışmasını, uyumu bozmakta ve gene sağlık hizmetlerinin düşmesine neden

olmaktadır.

Oysa SSK hastaneleri Sağlık Bakanlığı'na devredilip ardından tüm özel sektör sigortalıları kabul etmeye başlamadan önce bir dizi deneme yapılmıştı. SSK Elbistan Hastanesi özel sektöre kiralanmıştı. Ankara'da iki özel poliklinikle hizmet alımı sözleşmesi imzalanmıştı. Bu denemelerin sonuçları başarısızdı ve Sağlıkta Dönüşüm Programı bu deneylerin başarısızlığına rağmen uygulanmaya başlandı.

Sigortalıların Özel hastanelerden yararlanmaya başlaması bütün bu gelişmeler içinde kulağa en hoş gelen adım gibi görünüyor. Böylelikle sağlık hizmeti veren kurum sayısı epeyce artmış oluyor.

Ancak bu doğru değil. Öncelikle özel sektör hastaneleri bütün

bakımsızlığına ve yatırım yapılmamış olmasına rağmen devlet hastanelerinden ve eski SSK hastanelerinden çok daha yetersiz. Ayrıca da özel sektör verdiği sağlık hizmetinden giderek daha fazla para talep etmekte. Böylece özel sektör bir yandan Sağlık Bakanlığı'ndan verdiği hizmetin karşılığını alırken diğer taraftan da "müşterilerinden" yani hastalardan para almakta.

Fark ücretleri bazen o kadar çok ki ancak çok küçük bir azınlık bu farkı verebiliyor. Tabii bu hastaneler daha donanımlı, daha iyi hizmet veren hastaneler.

Bu arada eskiden parasız olan ambulans hizmeti artık paralı hale geldi. Özel sektörde de sayısız ambulans işletmesi oluştu ve yüksek ücretlerle hasta taşımaya başladılar. Üstelik bu özel

ambulansların büyük çoğunluğunda hiç bir sağlık aracı ve elemanı bulunmamakta.

İlaçların özel sektör eczanelerden de alınabilir olması da kulağa hoş geliyor.

SSK eczanelerinin önünde saatlerce kuyruktaki bekleyenler istedikleri eczaneden ilaç alabileceklerini duyunca doğal olarak umutlandılar ve sevindiler.

Ne var ki beklenen gene olmadı.

Daha önce hastanelerden ücretsiz temin edilen ilaç, tıbbi malzeme, protez gibi iyileştirme araç ve gereçleri artık hastalar tarafından dışarıdan, özel eczanelerden para karşılığı alınıyor.

Diğer taraftan ise kronik hastalıkları olanlar eskiden SSK'dan ilaç alırken şimdi piyasadan ilaç almaktalar ve kurum eczanelere zamanında ödeme yapmadığı için de eczaneler birçok ilacı satmaktan kaçınmaktalar.

Kısacası Sağlıkta Dönüşüm Programı ilk bakışta halk için yararlı gibi görünen adımlara sahip ama aslında alınan hizmetin kalitesinde değişen bir şey yok. Gene kuyruklar var, gene sıkıntı var. Değişen tek şey hızla bütün hizmetlerin paralı hale gelmesi ve gene hızla bütün bu hizmetlerin giderek daha da pahalı hale gelmesi.

Yani artık paran kadar sağlık hizmeti alma devri başladı. parası olanlar zaten özel sağlık kurumlarından hizmet almaktadırlar. Parası olmayanlar, yoksullar ise giderek daha da bozulan koşullar altında eskiden olduğu gibi devletten sağlık almaya çalışıyorlar ama o da her gün biraz daha bozulmanın yanı sıra daha da daralıyor. Sonuç olarak paran yoksa sağlık hizmeti alamıyorsun.

A. KARA

Genel sağlık sigortası

Uygulamaya sokulmak istenen Genel Sağlık Sigortası ile 127 YTL geliri olan herkes sağlık hizmetleri için prim ödemeye başlayacak. Prim ödemeyenler sağlık hizmetlerinden (devlet ya da özel sektörden) yararlanamayacaklar. Böylece sağlık hizmetleri bütünüyle paralı hale gelmiş olacak. Böylece küresel sermayenin talebi yerine gelmiş olacak.

İlaç sanayi

Sağlıkta Dönüşüm Programı'ndan en büyük vurgunu ilaç sanayi yapmakta. SSK'dan 36 milyon kişi yararlanmaktaydı. SSK hastalarının ilaç ihtiyacını toplu alım avantajı ile %30 ucuza almakataydı. Şimdi SSK hastanelerinin ortadan kalkması ile her hasta kendi ihtiyacını kendi karşılamakta ve bunun sonucu ilaç fiyatları ciddi ölçüde arttı. Bunun faturasını devlet ödüyor.

SSK harcamaları

SSK'luların sağlık hizmetlerinin Kurum tarafından özel sektörden alınması ile birlikte sağlık harcamaları hızla artmıştır. 2001 yılında 2.257 milyar YTL olan sağlık harcaması 2005 yılında 8.500 milyar YTL'ye ulaşmıştır. İlaç harcamaları da aynı şekilde fırladı. 2001 yılında SSK ilaç için 992 milyon YTL harcarken Sağlık Bakanlığı'na devirden bu yana geçen 1 yılda 3.7 milyar YTL'ye ulaşmıştır.

Çalışanlara ne oldu?

SSK kurumlarının Sağlık Bakanlığı'na devriyle birlikte lojmanlarda oturan çalışanlar tahliye edildi. Çeşitli çalışanların sosyal durumları ve ünvanları değiştirildi. Ücretler sabit tutuluyor. Çalışanların kayıtları Sağlık Bakanlığı kayıtlarına geçirilmediği için çalışanlar tayin isteyemiyor. SSK çalışanları ciddi ücret kaybına uğradılar.

Hollywood solculuğu mu?

bir ilerici sinema ortaya çıkardığını söylüyor.

Filmler artık daha mı radikal? Hollywood'un üç temel ilerici dönemi var: Büyük Kriz ve İkinci Dünya Savaşı yıllarının **New Deal**/Halk Cephesi filmleri, 1960 ve 70'lerde "bütün iktidar halka" sloganının hakim olduğu dönemin filmleri ve bence 9 Eylül sonrasının filmleri.

Son dönem büyük bütçeli **Yarıdan Sonra (The Day After Tomorrow)**; **Robert Redford** tarafından yapılan ve Che'yi anlatan **Motosiklet Günlükleri (Motorcycle Diaries)** ve **Michael Moore**'un **Fahrenheit 9/11**

adlı dokümanteri ile sembolize olmakta. Bunlar bir sürü konulu film ve dokümanterden oluşan bir buz dağının sadece ucudur.

Irak işgali ve işgale karşı ayaklanma sürerken filmlerdeki ilerici eğilim de devam ediyor. **İyi Akşamlar ve İyi Şanslar (Good Night and Good Luck)** 1954'de radyoda McCarthy'nin anti komünist histerisine karşı yayın yapan **Edward R. Murrow**'un hikayesini anlatıyor. **George Clooney** bu filmin senaryosunun yazılmasına katılmış ve filmi yönetmiş.

Clooney soğuk savaş yıllarının "yatağının altında bile kızıl var" çılgınlığını siyah beyaz bir biçimde yeniden oluşturmuş.

İyi Akşamlar ve İyi Şanslar'ın başarısı 50 yıl önceki bir olayı bugünün manşetlerinin güncelliğine getirmesi. Film McChartisimi bugünün "Yurtseverlik Yasası"nı, diğer "güvenlik" yasalarını, insanların gizlice gözaltına alınmalarını anlatmak için kullanıyor. Dünün komünistleri bugünün "terörist"leri.

Savaş Tanrısı'nda (**Lord of Wars**) **Nicolas Cage** ailesi eski Sovyetler Birliği'nden Amerika'ya göç edebilmek için kendilerini Yahudi olarak gösteren **Yuri Oslov**'u oynuyor.

Yuri bir Afrikalı diktatöre ve çeşitli başka sıcak savaş noktalarına silah kaçırarak zengin oluyor. Film Sovyetler Birliği'nin çöküşünün silah kaçakçıları için nasıl bir pazar haline geldiğini de anlatıyor.

Interpol ajanı (**Ethan Hawke**) Orlov'u dünyanın her tarafında izliyor ve sonunda yakalıyor. Ama Orlov on unla aynı çürümüş ilişkiler içinde olan yüksek devlet memurlarının müdahalesi ile gene serbest bırakılır. Filmin senaristi ve yönetmeni Yeni Zellandalı **Andrew Niccol**.

John Le Carré'in kitabından Brezilyalı yönetmen **Fernando Meirelles** tarafın-

Yarıdan sonra iklim değişimini çarpıcı bir biçimde anlatıyor

George Clooney, İyi Akşamlar, İyi Şanslar'da

Motosiklet Günlükleri ile Che Hollywood'da

yapılan **Bahçivan** büyük ölçüde Afrika'da geçiyor. Bu casusluk hikayesinde Sudan'da insani yardım alanında çalışan **Pete Postlethwaite** silah kaçakçılığı ile büyük ilaç şirketlerinin faaliyetlerine benzetiyor. **Ralph Fiennes**, **Rachel Fiennes** ile evli bir İngiliz diplomatı oynuyor. **Rachel Fiennes** yaptığı deneylerle insanların ölümüne neden olan bir ilaç şirketinin peşinde. Fiennes ilaç şirketinin ilaçlarını denediği insanları Afrikalı kobaylar diye adlandırıyor. Hikâye aynı zamanda İngiltere ile büyük ilaç şirketlerinin nasıl iç içe girdiklerini de anlatıyor.

David Cronenberg'in **Şiddet Tarihi (History of Violence)** adlı kitabından uyarlanan aynı adlı filmde baş rolde **Viggo Mortensen** Amerika'nın Philadelphia şehrinde bir cinayet işledikten sonra Indiana'ya göç ederek orada tam bir Amerikalı olan **Maria Bello** ile evlenip bir aile kurarak yeni bir hayata başlayan birini oynuyor.

Ama sonunda şiddet tekrar hakim oluyor ve Amerika'nın ne denli şiddete dayandığını görüyoruz. Sanki günümüzün Yankileri geçmişte ataları Kızılderilileri katlettiği için bugün Irak'ta savaşıyorlar.

5 Ekim'de, savaş karşıtı gösterilerde yer alan ve konuşan Mortensen Los Angeles'de **Howard Zinn**'in

Amerikan Halklarının Tarihi adlı kitabı üzerine yapılan bir toplantıya katıldı. **Yüzüklerin Efendisi**'nin yıldızı **Mark Twain**'den Amerika'nın saldırganlıklarını kınayan anti emperyalist bir parça okudu. O gün Zinn'le beraber toplantıya katılanlar arasında **Danny Glover (Frederick Douglas)** olarak, **Josh Brolin** ve **Sandra Oh** (anarşist **Emma Goldman** olarak) vardı. **Emma Goldman** rolündeki **Sandra Oh** yükselen alkışlar arasında "efendilerine kendi cinayetlerini kendileri işlesinler, biz onlar için yeterince öldürdük de" diyordu. Okuma **Cindy Sheehan**'dan yumruklar havaya kaldırarak yapılan bir alıntı ile bitti.

Los Angeles'de benzer başka etkinlikler de büyük kalabalıkları topluyor. 11 Eylül'de benim yönettiğim **Skylight Kitabevi**'nde yapılan **Hollywood Aktivistler Toplantısı** çok kalabalıktı. 1970'de **Billy Jack**'in filminde oynayan **Tom Laughlin** panalistler arasındaydı ve Bush'un görevinden alınmasını ve Irak'tan derhal çekilmesini istiyordu.

Hollywood'un önde gelen aktivistlerinden ve **Dharma ve Greg** adlı TV oyununda **Abbie Hoffman** tipini oynayan **Mimi Kennedy**; CBS'in CIA'yı anlatan dizisi, **Ajan**'da oynayan **David Clennon**; Yeni Zealand'da aile içi şiddeti konu alan **Bir**

Zamanlar Savaşçıydık adlı yapımda oynayan Maori'li artist **Rena Owen** ve **Karl Rove**'un çektiği **Bush'un Beyni** adlı dokümanterin iki yönetmeninden biri olan **Michael Shoob** da panalistler arasındaydı.

Ekim ayında Los Angeles Koleji'nde konuşan **Kara Panterler Partisi**'nin eski başkanı **Bobby Seale (Halk Düşmanı)** adlı dokümanterde yer almıştı) daha da büyük bir kalabalık topladı.

Los Angeles'in en büyük kilisesinde 1.000 kişi toplanmış olan İngiliz milletvekili **George Galloway** HBO televizyonunda **Bill Maher**'in yönettiği **Real Time** adlı programa troçkizmden dönen ve savaş yanlısı olan **Christopher Hitchens** ile tartışmak üzere çıktı.

Ve tabii, 24 Eylül'de yığınla insan Irak savaşına karşı yürüdü. Yürüyüşün en önünde 1980'lerde çevirdiği **Lou Grant** adlı film, eski aktör **Ronald Regan**'ın Orta Amerika politikalarına kamu oyunun önünde karşı çıktığı için durdurulan **Ed Asner** yürüyordu.

Aynı barış gösterisinde **Martin Sheen** konuştu: "Yaşamım için ne yaptığımı bildiğimizi sanıyorum ama yaşamaya devam etmek için buradayım! Her zaman ülkeyi sevdim ve onu destekledim am hükümetim benim desteğimi kazanmak için bir eyley yapmalıdır.

"Bu savaş yanlış, yanlış bilgilere dayanıyor. Bu yönetim hakkındaki tek doğru şey onların doğru olmasıdır... Barışla kalın... Ülkem uyansın..."

İzlemeye devam edin. İlerici filmler yapılmaya devam ediyor. **Warner Bros**'dan **Balina Avcıları** filmi çeken **Niki Caro**'nun yönettiği ve Oscar kazanmış **Charlize Theron**'un oynadığı, cinsiyetçiliğe karşı mücadele eden madencilerin gerçek hikayesini anlatan bir film geliyor.

Howard Zinn ve **Warren Beatty**'nin **Bir Işıldayan Parlak An** var.

Ve tabii anti semitizmi teşhir eden **Marc Levin**'in **Zion Protokolları** filmi var.

DVD'de ise eski askeri hemşire **Joyce Riley**'in Washington'un kendi askerlerini nasıl kobay gibi kullandığını anlatan **İhanetin Ötesinde** var.

Kasım ayında **Robert Greenwald**'in **Wal-Mart**'i anlatan **Ucuz Fiyatın Pahalı Maliyeti** adlı dokümanteri var. Ve **Michael Moore**'un sağlıklı ilgili yeni dokümanteri geliyor.

Harold Pinter'in Nobel edebiyat ödülünü alması politik mesaj ile sanatın birleşebileceğini gösteriyor. Sokaktan ekrana Hollywood aktivistleri ilerici politikalar içinde-

İlle de Roman olsun

Esin PERVANE

"Dönüşüm" kelimesinin çoğumuzun kafasında uyandırdığı olumlu anlamdan sıyrarak "kentsel dönüşüm projeleri"ne göz atarsak karşımıza bambaşka bir tablo çıkacak.

Şimdilerde, pek lafi edilmeden Tarla başı'na dokunan el, yakında Sulukule'ye uzanacak. Belediyenin "tarihi yeniden canlandırmak" ya da "kültürel mirası korumak" adı altında yaptığı bu icraatların sebebi mucibesini düşünmeye başlar başlamaz birçok soru işareti çıkıyor yolumuza. Hangi tarih ve kültür? Kimin için, kimlerle ve nasıl korunacak?

Tarla başı örneğine bakacak olursak; 80'lerin başında, Dalan yönetimi sırasında bulvarın açılması için yıkılması planlanan binalar, büyük polemiklere yol açmıştı. Nitekim, belediye trafiği rahatlatmak, bu bölgeyi "fuhuş ve uyuşturucu batağın-dan" temizlemek gerekçesiyle bir çok binayı yıkarak bölgeye bugünkü görünümünü verdi. Mahallenin gerek mimarisi gerek sakinleri epey değişmişti ama bu "kurtarma operasyonu"nun ne kadar başarıya ulaştığı sorusu, bugünün Tarla başı'na bakınca bizi topyekun ortadan kaldırmayın asla bir çözüm olmayacağı sonucuna çıkarır. Şimdilerde ise, belediye için semt sadece bir şer yuvası değil aynı zamanda bir rant kapısı olarak görülüyor olacak ki, -bilhassa bulvar üzerinde- bir çok bina, evvela yerel yönetim tarafından çıkarılan "hasarlı/oturulmaz" raporlarıyla boşaltılmış, mülk sahiplerinin bu tamiratı karşılayacak gücü yoksa satılmış, bir kısmı restore edilmeye ve hatta yeni sahiplerini beklemeye başlamıştır. Bu cümlede olduğu gibi, tüm bu karar ve uygulamalar esnasında esamesi okunmayanlarsa, buralarda yaşayan halktır.

Pek yakında Sulukule sakinleri bu uygulamaların yeni muhatapları olacaklar. Aslında, "muhatap" yanlış kelime; çünkü onlara lütfedip kimse hitap etmeyecek, soru sormayacak. Hatta bugün belki bundan bihaberler ama başlatılacak kentsel dönüşüm projesi, yüzlerce aileyi sokaklarından, hatta semtlerinden büsbütün koparacak. Ne adına mı? "Tarihi ve kültürel mirası korumak"!

Peki, korunan hangi kültür ve tarihtir? 80'lerde Tarla başı'ndaki binaları, "kalkınmaya engel olacaksa yıkılmalarında sakınca göremiyorum. Hem bunlar tarihi eser değil, öyleyse de Ermeni, Rum mimarların yapıları..." diyerek Türk bayraklı buldozlerle yıkanlar; 90'larda hasarlı surların yıkılmasını savunup, buna karşı çıkanları "Bizans yanlısı" olmakla suçlayanlar; bugün "o sokaklar"da namuslu bir insanın korkusuzca dolaşamayacağını söyleyerek yola çıkanların kafasında nasıl bir tarih ve kültür kavramı var? Dün bir şeyleri "öteki" olduğu için korumayı üstüne vazife görmeyen zihniyetin bugün üstüne titredığı şey ne olabilir?

İğnecidir, dün Erdoğan'ın bizden değildir diye önemsemediği surları bugün ardılı Topbaş umursayacak, onların dokusuna uygun bir yapılaşma yaratmak için, Fatih'in bile yerinden etmediği romanları yerinden oynatacak. Şüphesiz herşey yine "halk için halka rağmen" yapılacak. Aba altından sopa gösterilerek yol verilen Romanlara uygun görülen Gaziosmanpaşa gettosudur. Canlandırılmak isteyen tarihsel bir daha geri dönmemek üzere yok edilmek üzeredir. Bir paravan yapacaklar. Western filmlerinin iki boyutlu dekorlarını andıran, "hijyenik" sokaklar, aksesuardan ve sahte bir nostalji duygusundan müteşekkil bir tarih yaratacaklar. Oysa tarih, dökülen sivaların altından çıkan onlarca renkli boyada yatmaktadır. Tarih, bu mecrada akmış 1000 yıllık Roman macerasıdır.

Merkez, her zaman kendini tanımlamak ve kuvvetlendirmek için birilerini dışlar. Habitat için sokak köpeklerini, güvenlik için tinericileri, namuslu mahalle için travestileri, tarihi korumak için Romanları kovalar, göz önünden kaldırıp uçralara atar. Kuşkusuz ki bunlar tozları halının altına süpürmek gibidir; eğer otoritenin gücü yetiyorsa bu "pislikleri" topyekun itlaf edecektir. Eğer gücü ya da cesareti kafi gelmezse, en azından hadlerini ve yerlerini bildirecektir. Yarın süpürülen, sürülen biz olmayacağı kim garanti edebilir?

Tartışılmaya değer tek tercih yüz yılın başında yaşanan değildir. Resmi ideoloji, tarih tezini bugün de yazmaya, kendini dayatmaya devam etmektedir. Bakın, yanımızda...

Karakas'tan 18 Mart çağrısı

Venezüella'nın başkenti Karakas'ta toplanan **Dünya Sosyal Forumu** 18 Mart'ta gerçekleştirilecek savaş karşıtı gösterilere destek mesajı yayınladı.

Venezüella **Dünya Sosyal Forumu**'nun yayınladığı bildirisi:

"Savaş ve işgale hayır! Barış tek çözümdür. "Bütün yabancı askerlerin koşulsuz bir biçimde derhal Irak'tan çekilmesini ve enerji kaynaklarının

özelleştirilmesinin derhal durdurulmasını talep ediyoruz.

"Yabancı güçlerin bütün işgallerine karşıyız ve İsrail'in Filistin'i işgalinin bitmesini istiyoruz. Bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasını istiyoruz.

"Suriye, İran ve Latin Amerika ülkelerine müdahaleye, örneğin Plan Kolombiya'ya ve bütün yabancı üslere karşıyız. Aynı zamanda ekonomik

ambargonun Küba'da olduğu gibi bir savaş silahı olarak kullanılmasına karşıyız.

"Bütün kitle imha silahlarının ve nükleer silahların imhasını istiyoruz.

"İnsan haklarına, medeni haklara saygı istiyoruz, işkenceye, gizli hapisanelerde yasa dışı gözaltılara son verilmesini istiyoruz. "23-26 Mart tarihleri arasında ABD hegemonyasına ve Irak işgaline

karşı toplanacak olan Kahire Konferansı'na katılım çağrısı yapıyoruz.

"Herkesi Irak'ın işgaline karşı bütün dünyada yapılacak olan 18 Mart eylemlerine katılmaya çağırıyoruz."

18 Mart gösterileri hakkındaki ayrıntıları www.marchin-march.org adresinden ya da **Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu**'ndan öğrenebilirsiniz

İzmir 18 Mart'a hazırlanıyor

Konak ve Çiğli'da BAK toplantıları

ABD'nin 3 yıldır sürdürdüğü işgale karşı bütün dünyada gerçekleştirilecek gösterilerden birisi de İzmir'de yapılacak.

11 Şubat günü SES'de yapılan basın açıklaması kampanyayı başlattı. Film sanatçısı Memet Ali Alabora ile Ziraat Mühendisi Vezan

Karabulut'un katıldığı basın açıklamasından sonra iki toplantı yapıldı.

Birinci toplantı Konak'taki İzmir Büyükşehir Belediyesi salonlarında gerçekleştirilirken ikinci toplantı ise Çiğli'de belediye salonunda yapıldı. Her iki toplantıda konuşmacı Memet Ali

Alabora'du. Konak'taki toplantıya 100, Çiğli'deki toplantıya ise 300 kişi katıldı.

İzmir'li savaş karşıtı aktivistler 1 Mart'tan itibaren çalışmalarını hızlandıracaklar ve son bir hafta Konak meydanında geniş bir stand hazırlıyorlar.

Ankara savaşa karşı

10 Şubat'ta Ankara'da **Küresel BAK** aktivistler toplantısı gerçekleşti. Toplantıya 35 kişi katıldı. Toplantıda giriş konuşmasını BAK yürütme kurulu üyesi **Şenol Karakaş** yaptı.

Karakaş sunuş konuşmasında Bush'un savaşı kaybetmesinin yakın olduğunu, küresel savaş karşıtı hareketin ve Irak direnişinin kazanmasının ise yakın olduğunu anlattı. Karakaş ayrıca ABD'nin İran ve Suriye'ye de saldırıya hazırlandığına vurgu yaptı.

Giriş konuşmasının ardından Caracas'da toplanan **Dünya Sosyal Forumu** deneyimleri, savaşa karşı yaygın bir kampanyayı Ankara'da nasıl örgütleyeceğimiz, 18 Mart eyleminde önce çok sayıda toplantı yapmak gibi konular konuşuldu.

Toplantı Şubat ve Mart aylarında yapılacak toplantıların planlanmasıyla kampanyanın örgütlenmesi başarılı bir toplantı olarak tamamlandı.

Türkiye Sosyal Forum toplantısı

Ankara'da 11-12 Şubat'ta Türkiye Sosyal Forumu (TSF) hazırlık toplantısı yapıldı. Toplantıya yaklaşık 40 kurum temsilcisi, toplam 150 kişi katıldı.

Toplantıların açılışını KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul yaptı. Tombul, dünyada neo liberal saldırılara ve savaşa karşı büyük bir hareket olduğunu ve sosyal forumların bu hareketin önemli bir parçası olduğunu vurguladıktan sonra, Türkiye'de de neo liberal saldırılara karşı mücadele etmenin önemini anlattı.

KESK Genel Başkanı'ndan sonra Venezüella'da düzenlenen Dünya Sosyal Forumu'nda katılan Yıldız Önen Caracas'tan tartışmaları ve deneyimleri aktardı.

İkinci gündemde açılış konuşmasını yapan Erkin Erdoğan, Avrupa Sosyal Forumu'nun hangi toplumsal temellerde ve hangi tartışmaların üzerinde şekillendiğini anlattı.

TSF bölümünün açılışını yapan Hüseyin yeşil ise Türkiye'de sosyal forumun politik çerçevesini ve işleyiş ilkelerini anlattı.

Toplantıda çok sayıda katılımcı söz aldı. DSİP, Karakedi Kültür Merkezi ve Cebeci Küresel Barış ve Adalet Topluluğu adına konuşanlar anti kapitalist hareketin önemi, küresel hareket içinde ABD işgaline karşı çıkmamanın, yani savaş karşıtlığının önemi, yeni bir solu kurmanın gerekliliği, Türkiye Sosyal Forumu'nun yüzlerce kurumu kapsayan bir hale ulaşmasının gerekliliği, Kürt hareketinin TSF içinde öne çıkmasının zorunluluğu gibi bir dizi konuda konuşmalar yaptılar.

Küresel Eylem grubu toplandı

İlk kampanya Çernobil için!

Küresel Eylem Grubu uzun bir aradan sonra ilk toplantısını yaptı. Otuz yakın aktivistin arasında, toplantı için Ankara ve Bursa'dan da gelen aktivistler de vardı.

Toplantıda **Yeşiller**'den **Ümit Şahin** iklim değişimine karşı 2006 yılında yapılacak kampanyaları özetledi.

Greenpeace'den **Hilal Atıcı** ise nükleer enerji ve santrallerle ilgili gelişmeleri anlattı.

Yapılan tartışmalardan sonra, **Küresel Eylem Grubu**'nun 2006 yılının ilk yarısında nükleer enerji ve santrallerle karşı kampanya yapması, ikinci yarısında ise iklim değişimine karşı küresel kampanyaya ağırlık vermesi konusunda anlaşma sağlandı.

3 Haziran'da nükleer santrallere karşı bir Ankara mitinginin yapılabileceği üzerinde anlaşma sağlanan konular

arasındaydı.

Bu konuların dışında Atina'da 4-7 Mayıs tarihlerinde gerçekleşecek **Avrupa Sosyal Forumu**'na katılım, **ASF** sürecinde **Küresel Eylem Grubu** olarak toplantı örgütlemek için çabalamak gerektiği konuşuldu.

Atina'da iki konuda toplantı yapılması için öneri geliştirildi. Bu önerileri tartışmak için **Küresel Eylem Grubu** aktivistlerinden **Gökşen** 2-5 Mart'ta Almanya'da yapılacak **ASF** hazırlık toplantısına katılacak.

Küresel Eylem Grubu bir hafta içinde bir bülten çıkartacak.

Küresel Eylem Grubu ile ilişki kurmak için: aktivizm@gmail.com
0535 - 439 21 93'den Gökşen'i arayabilirsiniz.

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığılmsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cin-

sel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz.

Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapita-listidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığılmsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

-Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

DSİP BÜROLARI

● Ankara

Mithatpaşa Cd. No: 34/F, Kat: 4, No: 23 - Kızılay
0535 - 514 11 73

● Kadıköy

Nail Bey Sk. İbrahim Ağaoğlu İşhanı, No: 9-11, Kat: 3 - Bahariye - Kadıköy
0536 - 637 81 99

● Beyoğlu

İstiklal Cd. Büyükparmakkapı Sk. Hayat Apt. Kat: 4 - Beyoğlu
0536 - 259 73 64

● İzmir

3. Beyler, Yaparsoy İşhanı, No: 31, Kat: 4, No: 403, Konak
0537 - 624 49 08

● Akhisar: 0544 - 515 62 59

● Bursa: 0535 - 422 39 65

● Denizli: 0543 - 476 27 88

● Izmit: 0537 - 940 58 95

● Karabük: 0533 - 772 54 93

● Kütahya: 0544 - 515 62 59

Ayrıntılı bilgi için: 0536 - 335 10 19

ISSN 1300-4026 ■ Uluslararası Tanıtım ve Yayıncılık Ltd. Şti.

■ Sahibi: Özden Dönmez ■ Sorumlu Yazışmaları Müdürü:
Volkan Akyıldırım ■ Adres: İstiklal Cad.,Büyükparmakkapı
Sok., 8/10, Beyoğlu/İstanbul ■ Baskı: Yön Matbaası
■ Yerel süreli yayın, iki haftada bir yayınlanır

www.sosyalistisci.org

Yazışmalarınız için:
sosyalistisci@gmail.com

İSLAMAFOBİA VE HAMAS

Filistin seçimlerini kazanan ve yeni Filistin hükümetini kura-
cak olan HAMAS'ın politik lid-
erinin Türkiye'ye çağrılması bir
kısmın basın tarafından eleştiriy-
le karşılandı.

Bilindiği İsrail'de HAMAS'ın
davet edilmesini eleştiriyor ve
bu arada İsrail halkın oyları ile
seçilmiş ve üstelik büyük bir
çoğunluğun oyu ile seçilmiş
olan HAMAS ile görüşmeye-
ceğini söylüyor. Bu arada İsrail
Gazze'de seçilmiş Filistinli mil-
letvekillerinin parlamento
toplantısına gitmelerine izin
vermedi. Böylece Filistin parla-
mentosu ülkenin paramparça
olmasına benzer bir biçimde
hem Ramallah'da hem de
Gazze'de aynı anda toplandı.

İsrail'in yanı sıra ABD'de
HAMAS yönetimini tanımaya-
cağını söylüyor. Bu doğrultuda
Filistin'e yapılan maddi
yardımı da durdurdu.

İsrail, ABD ve Türkiye'de
bunlarla aynı paralelde düşü-
nenlere göre sorun HAMAS'ın
İsrail'i tanımaması.

İkinci sorun ise HAMAS'ın
İsrail'e karşı silahlı mücadele
vermesi. B u nedenle

HAMAS'tan İsrail'i tanımamasının
yanı sıra silah bırakması da
isteniyor. Bu çağrışı BM Genel
Sekreteri Annan'da yaptı.

Şimdi ortada tam anlamı ile
ironik bir durum var.

Öncelikle kim ne derse desin
HAMAS seçim kazanmış bir
örgüt. İş başına geldiğinde
kendi milis gücüne ihtiyacı yok
çünkü Filistin devletinin
hükümeti olacak. Bu nedenle
HAMAS'aa silah bira çağrısı
oldukça komik.

Silahlı bir örgüt, ABD'nin
tanımı ile terörist olmasına
gelince Filistin'deki diğer tercih
de El Fetih. Düne kadar terörist
olmakla suçlanan bir örgüttü.

Dünyada terörist olmakla
suçlanan fakat buna rağmen
işbaşına gelen ve daha sonra
kabul gören birçok örgüt ve
önder var. Örneğin El Fetih ve
Arafat, ANC ve Nelson
Mandela, Amerikan bağımsız-
lık hareketi ve George
Washington ve Türk bağımsız-
lık hareketi ve Mustafa Kemal
gibi. İsrail'in kurucusu olan
bütün politikacılar da Filistin'in
eski yönetimi İngilizlerin
gözünde terörist idi. İsrail'i

kuranlar da Filistinlilerin hak-
larını tanımıyorlardı.

HAMAS İsrail'i tanımıyor.
Ama denebilir ki İsrail'de
Filistin'i tanımıyor. Filistin
halkının iradesini tanımıyor.
HAMAS silahlı mücadelenin
nedenini kendilerini savunma
olarak gösteriyor. Gerçekten de
İsrail yönetiminin terörist
eylemleri saymakla bitmez.

Binlerce Filistinli, bu arada El
Fetih, FKÖ ve HAMAS'ın
sayısız önderi İsrail ajanları
tarafından suikastlerle
öldürüldüler. Bugünlerde sine-
malarda gösterilen Münih filmi
bunu güzel anlatıyor.

İsrail Filistin'e karşı dayat-
maya ve dayatmalarının kabul
edilmesine alışık. Bakalım
HAMAS'la ilişkisi nasıl geliş-
cek?

HAMAS yöneticilerinin
Türkiye'ye davetine karşı
çıkanlar ise laik Amerikan yan-
lıları. Bunlar politik İslamcı bir
örgütün, üstelik İsrail ve
ABD'nin lanetlediği bir
örgütün liderinin nasıl
Türkiye'ye davet edildiğini
anlamadıklarını söylüyorlar.

Oysa mesela Mısır devlet
başkanı Mübarek ya da Ürdün
Kralı Türkiye'ye gelse sesleri
çıkamaz.

Ama bir terörist ve savaş
suçlusu ve katil olduğu açık
olan Şaron gelse onu sorgula-
mazlar.

Türkiye'de laiklerin
HAMAS'a karşı çıkmalarının
asıl nedeni sahip oldukları İsla-
mafobia. Bu İslamafobia liberal

aydınları olduğu kadar sağ ve
sol kemalist aydınları da ister
istemez bugünün koşullarında
emperyalizmin yanına itmekte-
dir.

HAMAS'ın politik liderinin
Türkiye'ye gelişinde eleştirile-
cek bir yan varsa o da AKP'nin
ve hükümetin bunu yetersiz
yapması, yaptığını gizlemeye
çalışması ve HAMAS lider-
liğine "İsrail ile iyi geçinin"
mesajı vermeleridir.

Oysa Filistin'deki sorun ne
dün El Fetih'ten ne de bugün
HAMAS'tan kaynaklanmak-
tadır. Sorunun temeli İsrail'in
temellerinde yatan siy-
onizm'dir. Siyonizm Filistin'i
zorla ele geçirip İsrail devletini
kurmuştur. İsrail devletinin
temellerinde terörizm ve
soykırımı yatmaktadır.

Diğer taraftan Amerikancı
Türk liberalleri, sağ ve sol
kemalistler hiç telaşlanmasın.
Eğer AKP hükümeti HAMAS
liderini Türkiye'ye çağırırsa
bundan mutlaka ama mutlaka
ABD yönetiminin haberi ve
izni vardır. AKP'nin kendi
başına böyle bir adım atabilme-
si oldukça zor.